

Arbeidsongevallen 2017

Ongevalscijfers

Disclaimer

Bij de samenstelling van deze publicatie is de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. VeiligheidNL aanvaardt echter geen verantwoordelijkheid voor eventuele, in deze uitgave voorkomende, onjuistheden of onvolkomenheden.

Overname van tekst of gedeelten van tekst is toegestaan, mits met de juiste bronvermelding. Indien tekst gebruikt wordt voor commerciële doelstellingen dient altijd vooraf schriftelijke toestemming verkregen te zijn.

Privacy en gegevensbescherming

VeiligheidNL gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt VeiligheidNL voor passende beveiliging van persoonsgegevens.

VeiligheidNL behandelt uw persoonlijke gegevens conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zoals deze sinds 25 mei 2018 geldt. Lees meer over onze privacy verklaring op www.veiligheid.nl/privacy

Arbeidsongevallen 2017

Ongevalscijfers

rapport

Rapport: 764
Projectnummer: 20.0012\003

Christine Stam
Henrike van der Does

Uitgegeven door
VeiligheidNL
Postbus 75169
1070 AD Amsterdam
www.veiligheid.nl

februari 2019

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
	Samenvatting	6
1	Inleiding	7
1.1	Overzicht problematiek 2017	7
1.2	Trend SEH-bezoeken	8
2	Letsels totaal 2017	9
2.1	Leeftijd en geslacht	9
2.2	Toedracht	10
2.3	Letsels en verzuim	10
3	SEH-bezoeken 2017	11
4	SEH-bezoeken 2013-2017	13
4.1	Leeftijd en geslacht	13
4.2	Bedrijfstak	14
4.3	Bedrijfstak, leeftijd en geslacht	15
4.4	Toedracht	16
4.4.1	Ongevalsscenario en betrokken producten	16
4.5	Letsels	19
4.5.1	Type letsels	19
4.5.2	Ernst	21
4.6	Kosten	22
5	Overige ongevalsgegevens	24
5.1	Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden	24
5.2	Dodelijke arbeidsongevallen	25
6	Verantwoording	26
6.1	Algemeen	26
6.2	Leefstijlmonitor	26
6.3	Letsel Informatie Systeem (LIS)	27
6.3.1	Ernstig letsel	27
6.3.2	Betrouwbaarheidsinterval	28
6.3.3	Directe medische kosten en verzuimkosten	29
6.3.4	Trends	29
6.4	Werkenden en gewerkte uren	29
6.5	Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden	30
6.6	Krantenknipselregistratie	30
	Referenties	31

Bijlage 1	Aanvullende informatie bij hfdst 2-3	32
Bijlage 2	Aanvullende informatie bij hfdst 4	35
Bijlage 3	Aanvullende informatie bij hfdst 5	52

Samenvatting

In 2017 liepen naar schatting 260.000 personen één of meer letsels op door een arbeidsongeval. Dit leidde in 2017 tot naar schatting 430.000 letsels, 3,60 per 100.000 gewerkte uren. Bijna twee derde van de letsels werd medisch behandeld. Op basis van het Letsel Informatie Systeem (LIS) schatten we dat in 2017 48.200 bezoeken een Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling plaatsvonden in verband met letsel door een arbeidsongeval (0,40 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren), waarbij ongeveer één op de vier letsels als ernstig werd gekwalificeerd. Vijftig personen overleden aan de gevolgen van een arbeidsongeval.

Alleen het aantal overledenen verschilt aanzienlijk ten opzichte van 2016 (70 overledenen) omdat in dat jaar het aantal overledenen door een arbeidsongeval opvallend hoog was.

Jongeren/jongvolwassenen (15-24 jaar) en dan met name jonge mannen vormen een belangrijke risicogroep (aantal per 100.000 gewerkte uren). In vrijwel alle onderzochte bedrijfstakken staan jongeren/jongvolwassenen bovenaan. Bij de ernstige letsels komt daarnaast een hoge leeftijd als risicofactor naar voren, zowel bij mannen als bij vrouwen. Jonge mannen zijn daarnaast verantwoordelijk voor het grootste absolute aantal letsels. Kijken we alleen naar de letsels waarvoor een bezoek aan een SEH-afdeling nodig is, dan zijn dat mannen in de leeftijdsgroep 20-29 jaar.

Werken in de bouw leidt tot de grootste kans om slachtoffer te worden van een arbeidsongeval dat leidt tot letsel dat op een SEH-afdeling moet worden behandeld. Hierbij steekt de leeftijdsgroep 15-24 jaar er in negatieve zin ver bovenuit. Ook het absolute aantal SEH-bezoeken is in de bouw het grootst. De land- en tuinbouw en de horeca zijn eveneens risicovolle bedrijfstakken. Voor de land- en tuinbouw is dat ook terug te zien in de kans op ernstig letsel: wat betreft de kans op een SEH-bezoek in verband met ernstig letsel, staat de land- en tuinbouw namelijk op de eerste plaats. Bij het aantal SEH-bezoeken in verband ernstig letsel staat de bouw opnieuw op de eerste plaats.

Het type ongeval dat leidt tot letsel waarvoor behandeling op een SEH-afdeling nodig is, verschilt uiteraard per bedrijfstak omdat de werkzaamheden verschillen. Overall komen snijongevallen en ongevallen waarbij sprake is van contact met een bewegend object (zoals bouwmaterialen, (onderdelen van) een machine) het meeste voor. Een val van hoogte en het contact met een bewegend object leiden tot de meeste ernstige letsels.

1

Inleiding

1.1

Overzicht problematiek 2017

In 2017 liepen naar schatting 260.000 personen één of meer letsels op door een arbeidsongeval (Bron Leefstijlmonitor 2017). Dit leidde in 2017 tot naar schatting 430.000 letsels, oftewel 3,60 per 100.000 gewerkte uren. Bijna twee derde van de letsels werd medisch behandeld (64%) waarvan ruim de helft door een huisarts. In 2017 vonden naar schatting 48.200 SEH-bezoeken plaats in verband met letsel door een arbeidsongeval wat overeenkomt met 0,40 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren (tabel 1) (Bron Letsel Informatie Systeem 2017).

Tabel 1 Arbeidsongevallen in 2017

	Aantal	Aantal per 100.000 werkte uren
Personen met letsel	260.000	2,20
Aantal letsels	430.000	3,60
Medisch behandelde letsels ¹	280.000	2,30
Letsels behandeld door huisarts	170.000	1,40
Letsels behandeld door specialist	77.000	0,64
SEH-bezoeken	48.200	0,40
Werknemers (15-74 jaar) met één of meer ongevallen ¹	243.000	
Werknemers (15-74 jaar) met één of meer ongevallen met verzuim ²	116.000	
Dodelijke arbeidsongevallen	50	0,0004

Bron: Leefstijlmonitor 2017 (betaald werk), VeiligheidNL i.s.m. RIVM en CBS;; Letsel Informatie Systeem 2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata); Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek; Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Jaarverslag 2017 Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

¹ % respondenten met één of meer arbeidsongevallen (NEA) * aantal werknemers 15-74j (EBB)

² % respondenten met één of meer arbeidsongevallen met verzuim van minimaal één dag (NEA) * aantal werknemers 15-74j (EBB)

Op basis van gegevens uit de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) en het aantal werknemers in 2017 schatten we dat in 2017 ongeveer 243.000 werknemers in de leeftijd van 15 tot en met 74 jaar slachtoffer waren van één of meer arbeidsongevallen. Binnen deze groep bevonden zich naar schatting 116.000 werknemers (15-74 jaar) met één of meer arbeidsongevallen die leidden tot verzuim (minimaal één dag). Het aandeel slachtoffers met een arbeidsongeval (al dan niet met verzuim) in 2017, verschilt niet significant van 2016.

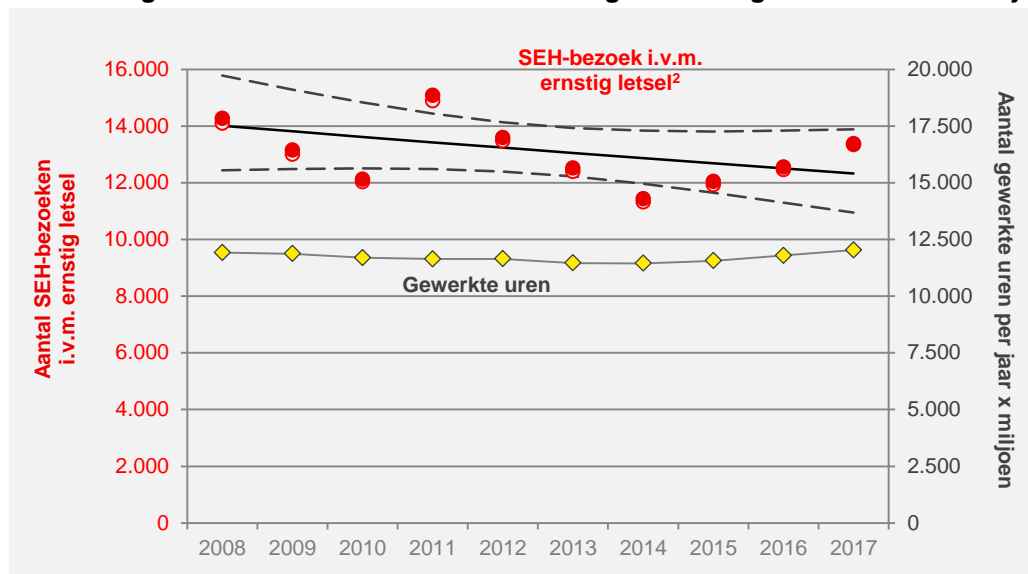
In 2017 werden 50 dodelijke slachtoffers van een arbeidsongeval geregistreerd (Bron Registratie Inspectie SZW) oftewel 0,0004 per 100.000 gewerkte uren. Hiermee lag het aantal dodelijke slachtoffers in 2017 aanzienlijk lager dan in 2016 (70). Het aantal overledenen door een arbeidsongeval varieert al jaren ergens tussen 50 tot 70 per jaar.

1.2

Trend SEH-bezoeken

Het aantal SEH-bezoeken is afhankelijk van diverse factoren die geen verband houden met ontwikkelingen van de letselproblematiek op zich (bijv. opkomst huisartsenposten, verandering van behandelrichtlijnen, zie Verantwoording). Uitspraken over de ontwikkeling van de problematiek in de tijd kunnen daarom beter gedaan worden op basis van het aantal *ernstige* letsels (zie Verantwoording). We gaan er vanuit dat de ernstige letsels zowel vroeger als nu (en in de toekomst) op de SEH-afdeling werden en worden (en zullen worden) behandeld. Hierdoor zal het verloop in de tijd van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel een goede benadering zijn van de ontwikkeling in de betreffende letselproblematiek. Het aantal SEH-bezoeken in verband met *ernstig* letsel door een arbeidsongeval varieerde in de afgelopen jaren aanzienlijk en er kon geen significante verandering geconstateerd worden (figuur 1). Het aantal gewerkte uren varieerde iets maar lijkt in 2017 niet veranderd ten opzichte van 2008.

Figuur 1 Arbeidsongevallen: SEH-bezoeken i.v.m. ernstig letsel¹ en gewerkte uren² naar jaar

Bron: Letsel Informatie Systeem 2008-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2008-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata); Bevolkingsstatistiek 2008-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording)

³ Open symbool = Aantal / Gesloten symbool = Aantal gestandaardiseerd naar 2017 / Ononderbroken lijn = Trend op basis van gestandaardiseerde aantallen / Onderbroken lijnen = BI rondom trendlijn

2

Letsels totaal 2017

Zoals hiervoor al genoemd liepen 260.000 werkenden in 2017 per 100.000 uren werken naar schatting 3,60 letsels op, 430.000 letsels in totaal. Bijna twee derde van de letsels werd medisch behandeld waarvan ruim de helft door een huisarts.

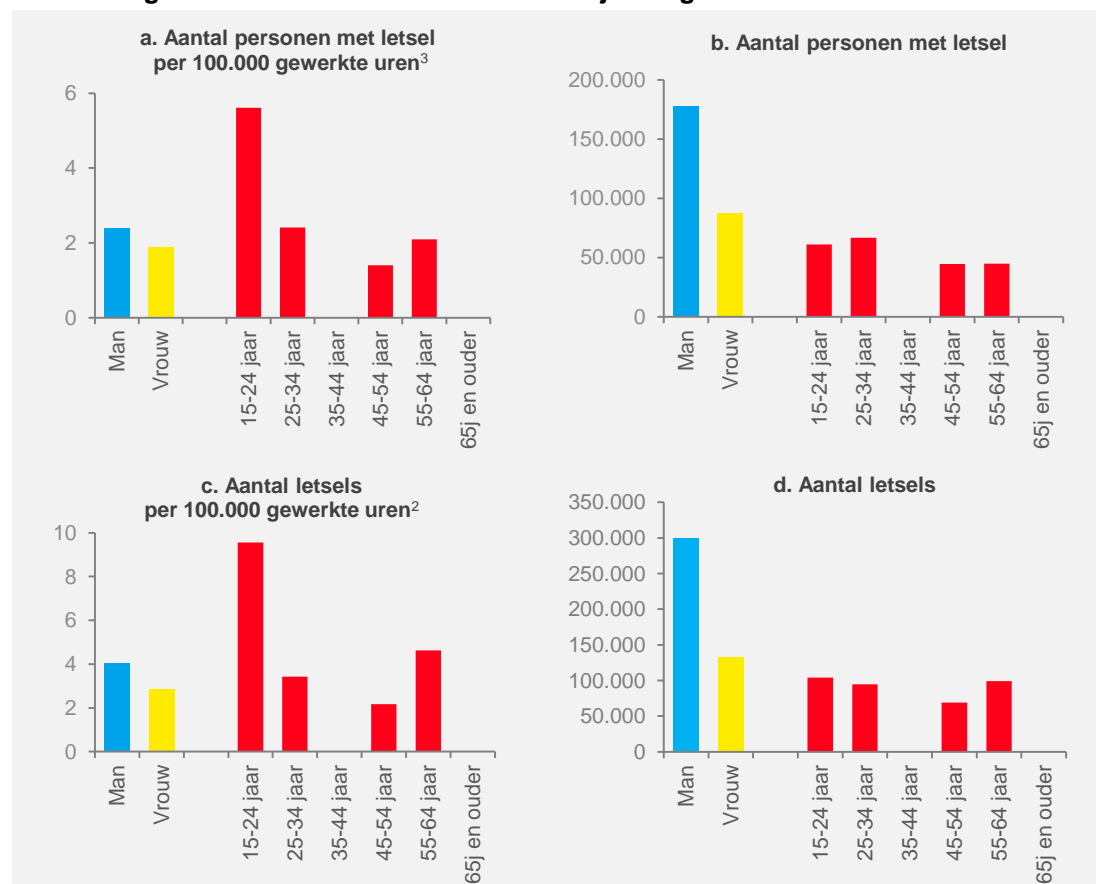
2.1

Leeftijd en geslacht

Het eerste wat opvalt in figuur 2 is het feit dat jongeren in de leeftijdsgroep 15 tot en met 24 jaar in 2017 veruit de grootste kans liepen om één of meerdere letsels op te lopen door een arbeidsongeval (figuur 2a, bijlage 1 tabel 1). De kans in deze leeftijdsgroep was, voor zover bekend, twee tot vier keer zo groot als in de andere leeftijdsgroepen. Daarnaast was de kans voor mannen iets groter dan voor vrouwen. In absolute zin waren mannen onder de slachtoffers ruim in de meerderheid (figuur 2b). De verschillen tussen de leeftijdsgroepen waren beperkt wat betreft het aantal slachtoffers.

Kijken we niet naar de slachtoffers maar naar de letsels, dan wordt het verschil tussen mannen en vrouwen groter. Kortom, mannen lopen vaker meerdere letsels en meer letsels op dan vrouwen. Ook de verschillen tussen de leeftijdsgroepen worden groter, maar ook hier liepen 15-24-jarigen veruit het grootste risico.

Figuur 2 Arbeidsongevallen¹: Letsels in 2017 naar leeftijd² en geslacht

Bron: Leefstijlmonitor 2017, VeiligheidNL i.s.m. RIVM en CBS;; Letsel Informatie Systeem 2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata)

¹ Selectie op betaalde arbeid

² 35-44 jaar en 65 jaar en ouder: Aantal cases te klein voor betrouwbare schatting. Geen gegevens beschikbaar voor leeftijdsgroep 0-14 jaar.

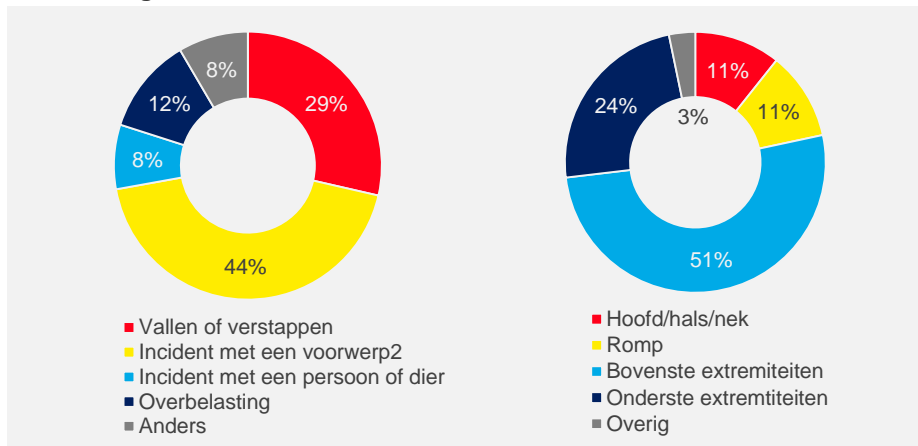
³ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep of geslacht

2.2

Toedracht

Ruim twee op vijf letsels ontstonden door een incident met een voorwerp, obstakel, gereedschap of machine (44%) en daarbinnen het vaakst door snijden of prikken (figuur 3, bijlage 1 tabel 2). Bijna één op de drie letsels ontstond door vallen of verstappen (29%). Over de bedrijfstak waarin het slachtoffer werkzaam was, is geen informatie beschikbaar.

Figuur 3 Arbeidsongevallen¹: Letsels in 2017 naar toedracht en locatie van het letsel

Bron: Leefstijlmonitor 2017, VeiligheidNL i.s.m. RIVM en CBS;; Letsel Informatie Systeem 2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata)

¹ Selectie op betaalde arbeid

² Incident met een voorwerp*, obstakel, gereedschap of machine

2.3

Letsels en verzuim

De helft van de slachtoffers liep letsel op aan de bovenste extremiteiten, waarvan de helft aan een hand (figuur 3, bijlage 1 tabel 3). Een kwart had letsel aan de onderste extremiteiten. Open worden kwamen het meeste voor (28%). Na combinatie de locatie en het type letsel, blijkt dat open wonden aan de hand het meeste voorkwamen in 2018, te weten bij één op de negen slachtoffers.

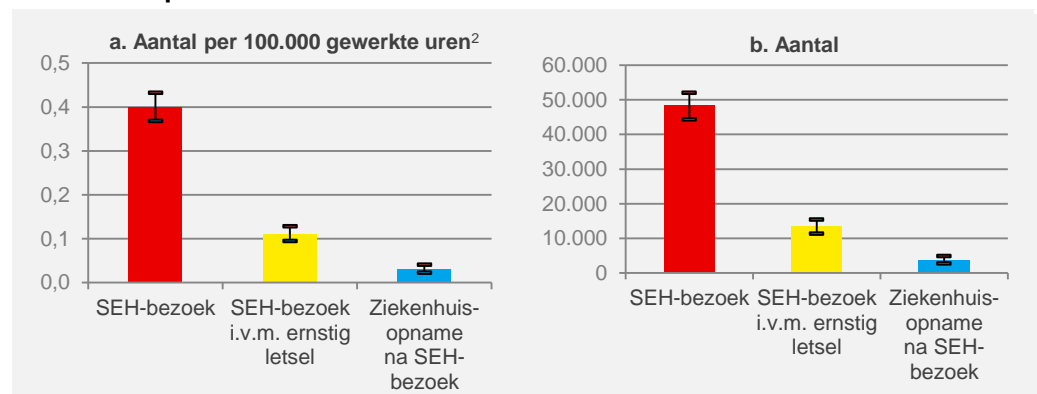
Bij bijna twee op de drie slachtoffers leidde het ongeval tot een of andere vorm van verzuim (61%) (bijlage 1 tabel 4). Arbeidsverzuim kwam het meeste voor (52%). Op de twee plaats komt verzuim thuis (31%), waarmee bedoeld wordt dat het slachtoffer taken in huis niet kon uitvoeren. Schoolverzuim kwam het minste voor, maar daarbij speelt een rol dat maar een heel klein deel van de slachtoffers in de schoolgaande leeftijd was.

3

SEH-bezoeken 2017

Zoals eerder vermeld, vonden in 2017 naar schatting 0,40 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren (95%BI: 0,37-0,43) plaats in verband met letsel door een arbeidsongeval, 48.200 in totaal in 2017 (BI 44.300-52.000 (figuur 4). Ongeveer één op de vier letsels waarvoor de SEH-afdeling werd bezocht, werd als 'ernstig' gekwalificeerd (zie Verantwoording). Ongeveer acht procent van de slachtoffers werd na behandeling op de SEH-afdeling opgenomen in het ziekenhuis.

Figuur 4 Arbeidsongevallen in 2017: SEH-bezoeken; totaal, i.v.m. ernstig letsel¹ en met ziekenhuisopname

	Aantal per 100.000 gewerkte uren ²	95%BI ³	Aantal	95%BI ²
SEH-bezoek	0,40	0,37-0,43	48.200	44.300-52.000
SEH-bezoek i.v.m. <i>ernstig</i> letsel	0,11	0,09-0,13	13.300	11.400-15.400
Ziekenhuisopname na SEH-bezoek	(0,03) ⁴	0,02-0,04	(3.700) ⁴	2.700-4.900 ³

Bron: Letsel Informatie Systeem 2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata)

¹ Zie Verantwoording voor definitie van ernstig letsel

² Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording)

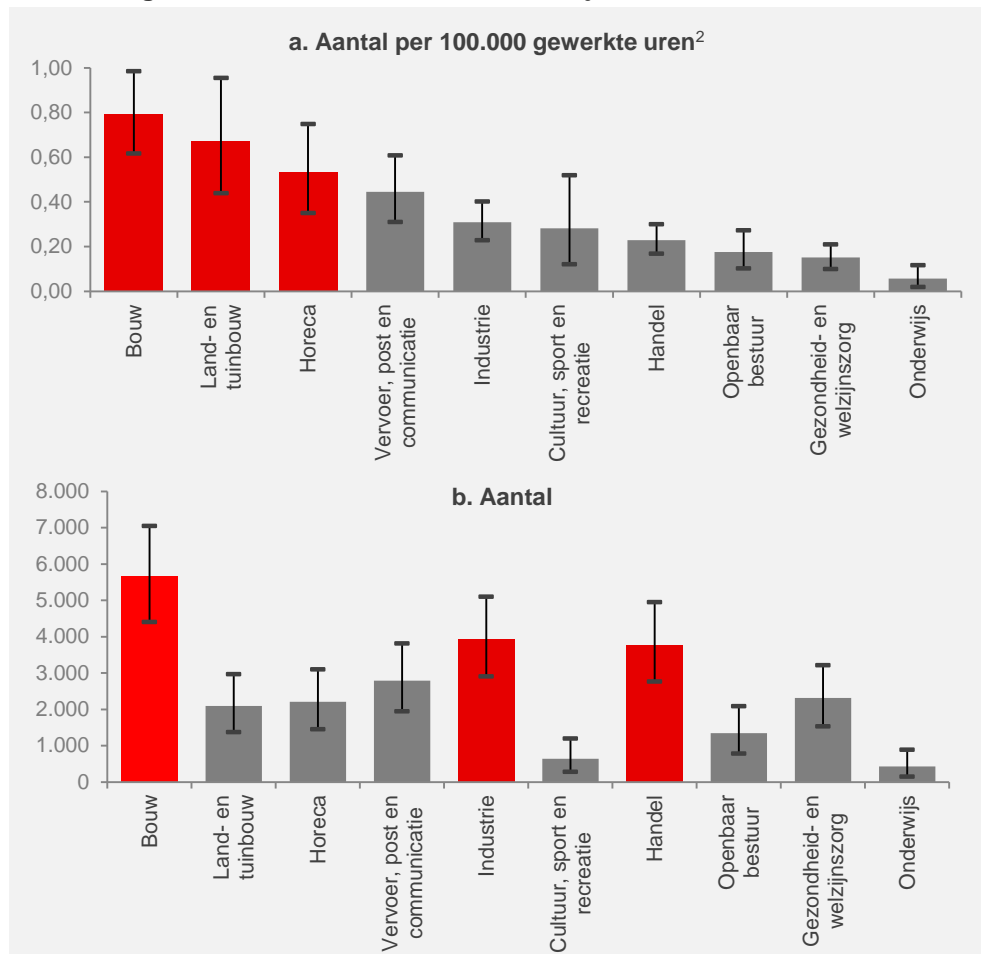
³ 95% Betrouwbaarheidsinterval

⁴ 95%BI >25%, schatting niet betrouwbaar

Bedrijfstak

In figuur 5 is voor 2017 het aantal SEH-bezoeken per bedrijfstak weergegeven (bijlage 1 tabel 5). Werkenden in de bouw liepen het meeste risico (figuur 5a) en werken in de bouw leidde ook tot het grootste absolute aantal SEH-bezoeken (figuur 5b). De top drie wat betreft risico wordt afgemaakt door de land- en tuinbouw en horeca. Kijkend naar het absolute aantal SEH-bezoeken dan komen de industrie en handel op respectievelijk de tweede en derde plaats.

Figuur 5 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken naar bedrijfstak¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek (microdata)

¹ Aantal (per 100.000 gewerkte uren) met 95% betrouwbaarheidsinterval / Categorie Overig/onbekend (aantal=20.900) wordt niet gepresenteerd

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in de betreffende bedrijfstak. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Nadere analyses naar slachtoffers en de aard van de ongevallen en de letsels worden uitgevoerd over de periode 2013-2017 en gerapporteerd als gemiddelde over deze periode.

4

SEH-bezoeken 2013-2017

In de periode 2013-2017 vonden per 100.000 gewerkte uren gemiddeld 0,44 SEH-bezoeken plaats waarvan 0,11 in verband met ernstig letsel, wat leidde tot 54.800 SEH-bezoeken respectievelijk 12.300 SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel. Bij 0,03 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren werd het slachtoffer vervolgens opgenomen in het ziekenhuis (4.000 opnamen na SEH-bezoek).

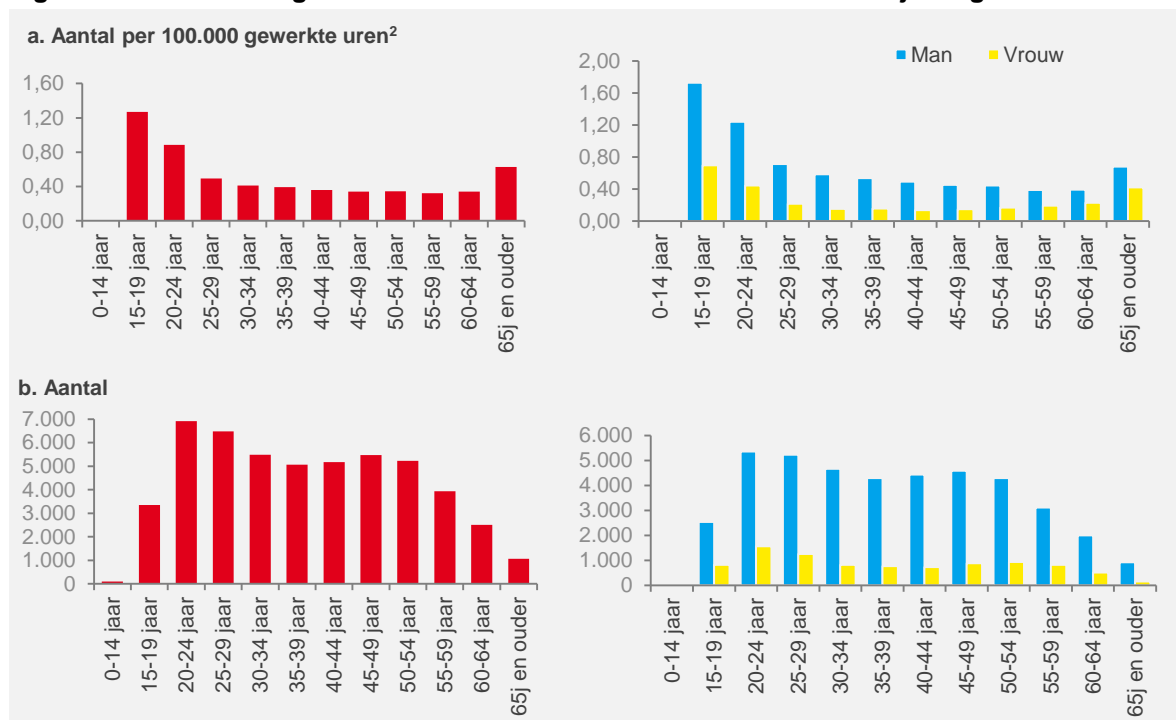
4.1

Leeftijd en geslacht

Met name jongeren/jongvolwassenen vormen in vergelijking met andere leeftijdsgroepen een risicogroep ten aanzien van het oplopen van letsel door een arbeidsongeval en evenals mannen ten opzichte van vrouwen (figuur 6a; bijlage 2 tabel 1). Verder valt de oudste leeftijdsgroep op (65 jaar en ouder). Een combinatie van leeftijdsgroep en geslacht laat zien dat jongens/mannen in de leeftijdsgroep 15-19 jaar en 20-24 jaar een risicogroep vormen met 1,7 respectievelijk 1,2 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren.

Kijken we naar het absolute aantal SEH-bezoeken dan is het beeld anders en komt de leeftijdsgroep 15-19 jaar niet meer naar voren (figuur 6b). Het aantal SEH-bezoeken is het grootst in de leeftijdsgroep 20-24 jaar en neemt vervolgens jaar ruwweg af met het toenemen van de leeftijd. De jongeren (15-19 jaar) komen hier niet naar voren omdat er in deze groep relatief nog maar weinig personen werken en daardoor het aantal arbeidsongevallen relatief klein is. Hetzelfde geldt voor oudste groep: een heel klein aantal ongevallen doordat de het aantal werkenden vanaf 65 jaar klein is. Maar als er gewerkt wordt in deze leeftijdsgroep, is het risico groter dan in vele andere leeftijdsgroepen

Figuur 6 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken naar leeftijd en geslacht¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Leeftijd 0-14 jaar: Aantal cases te klein voor betrouwbare schatting naar geslacht

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep en/of geslacht. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Trends naar leeftijd en geslacht

In grote lijnen is het verloop in de tijd bij mannen en vrouwen vergelijkbaar: in 2017 lijkt er ten opzichte van 2008 sprake van een lichte daling, maar binnen de periode 2008-2017 varieert het aantal SEH-bezoeken en zien we een stijging vanaf 2014. Ook het aantal gewerkte uren varieert binnen de periode 2008-2017. Maar bij de vrouwen is wel duidelijk een stijging waarneembaar, bij de mannen is eerder sprake van een daling. Dit kan tot de voorzichtige conclusie leiden dat de ontwikkeling wat betreft de kans op een ongeval vrouwen bij gunstiger is dan bij de mannen. Wat betreft leeftijd lijkt er een tweedeling te zijn waarbij het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel bij de leeftijdsgroepen onder de 45 jaar lijkt te dalen terwijl er in de oudere leeftijdsgroepen eerder sprake lijkt van een stijging. Echter in geen van de gevallen kon er een significante verandering (gecorrigeerd voor veranderingen in de bevolkingssamenstelling) geconstateerd worden. Bovengenoemde ontwikkelingen gaan min of meer gelijk op met de ontwikkeling in het aantal gewerkte uren. Meest opvallend is de ruime verdubbeling van het aantal uren dat wordt gewerkt door werkenden in de leeftijdsgroepen 60-64 jaar en 65-69 jaar.

4.2

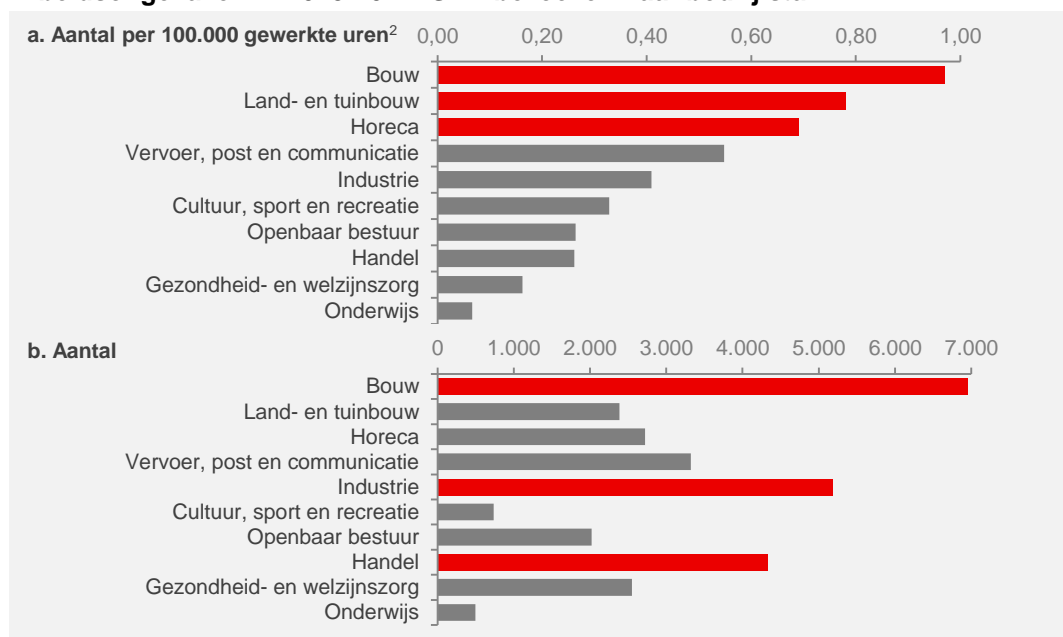
Bedrijfstak

Werken in de bouw is het meest risico als er gekeken wordt naar arbeidsongevallen met letsel dat op een SEH-afdeling moet worden behandeld: in de periode 2013-2017 vonden gemiddeld bijna één SEH-bezoek plaats per 100.000 gewerkte uren (figuur 7a, bijlage 2 tabel 2). Op de tweede en derde plaats kwamen de land- en tuinbouw en de horeca met 0,77 en 0,67 SEH-bezoeken per 100.000 werkuren.

De bouw is ook de bedrijfstak met het grootste aantal SEH-bezoeken in verband met een arbeidsongeval (14%, 7.700) (figuur 7b). Plaats twee en drie zijn hier voor de industrie (10%, 5.200) en de handel (9%, 4.300).

De bovenstaande gegevens moeten wel met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Namelijk in bijna twee vijfde van de gevallen is niet bekend in welke bedrijfstak het ongeval heeft plaatsgevonden. In de gegevens van het aantal gewerkte uren is dit bijna een derde.

Figuur 7 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken naar bedrijfstak¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal (per 100.000 gewerkte uren) / Overig/onbekend (aantal=20.100) wordt niet gepresenteerd

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

De bovenstaande de gegevens moeten wel met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Namelijk in bijna twee vijfde van de gevallen is niet bekend in welke bedrijfstak het ongeval heeft plaatsgevonden. In de gegevens van het aantal gewerkte uren is dit bijna een derde.

Trends naar bedrijfstak

Door een verbeterde manier van coderen, waarbij er meer zekerheid over de juistheid van de codering nodig is, is zowel het aantal als het aandeel arbeidsongevallen waarbij de bedrijfstak gecodeerd is als 'overig/onbekend' fors gestegen. Zo was dit aandeel in 2013 ongeveer een derde, in 2017 is het aandeel opgelopen naar de helft. Per bedrijfstak is er op eerste gezicht sprake van een daling van het totaal aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel door een arbeidsongeval. Deze daling is met grote waarschijnlijkheid (mede) het gevolg van de stijging van het aantal gevallen waarbij de bedrijfstak als onbekend is gecodeerd. Of en in welke mate dit inderdaad per bedrijfstak het geval is, is niet bekend. Een zinvolle interpretatie van het verloop in de tijd per bedrijfstak is daarom niet mogelijk. Ook aan verschillen tussen trends van diverse bedrijfstakken kan geen betekenis worden gegeven.

4.3

Bedrijfstak, leeftijd en geslacht

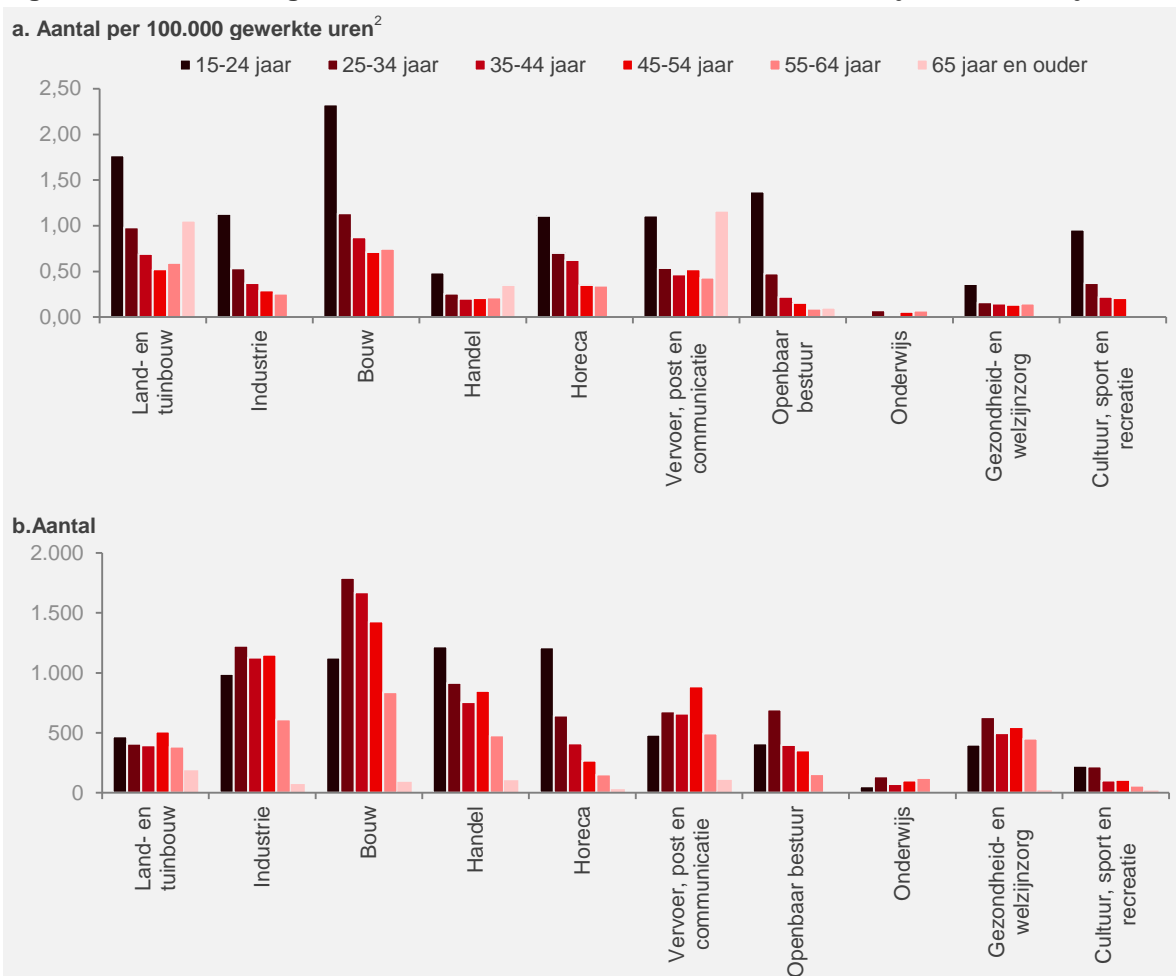
Voor vrijwel alle bedrijfstakken waarvoor we gegevens beschikbaar hebben, geldt dat jongeren/jongvolwassenen in de leeftijd van 15 tot en met 24 jaar de grootste kans lopen tijdens hun werk letsel op te lopen dat moet worden behandeld op een SEH-afdeling (figuur 8a, bijlage 2 tabel 3). De kans was hierbij in de bouw veruit het grootst met 2,3 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren. Op de tweede plaats kwam bij de groep 15-24 jaar de land- en tuinbouw met 1,8 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren. Uitzondering vormt de bedrijfstak vervoer, post en communicatie waarin de oudste leeftijdsgroep (65 jaar en ouder) het meeste risico loopt met 1,2 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren. De leeftijdsgroep 15-24 jaar komt daar wel kort achteraan met 1,1 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren. Voor het onderwijs kunnen we geen betrouwbare uitspraak doen over de leeftijdsgroep 15-24 jaar.

Nemen we niet de bedrijfstakken als uitgangspunt maar de leeftijdsgroepen, dan is voor elke leeftijdsgroep werken in de bouw het meest risicovol. Alleen bij 65-plussers blijkt, voor zover te bepalen is, werken in de bedrijfstak vervoer, post en communicatie tot de grootste kans op een SEH-bezoek te leiden.

Verder is niet alleen in het totaal maar ook per bedrijfstak de kans op letsel voor mannen groter dan voor vrouwen (bijlage 2 tabel 3). Uitzondering vormt het onderwijs waarbij in de periode 2013-2017 de kans op letsel voor vrouwen groter was dan voor mannen. Zover dat kunnen berekenen is het verschil tussen mannen en vrouwen het grootst in de industrie waar mannen ruim drie keer zoveel risico lopen als vrouwen. Werken in de bouw is voor mannen het meest risicovol. Vrouwen lopen in de land- en tuinbouw en in de horeca de meeste kans op letsel dat moet worden behandeld op een SEH-afdeling.

Kijken we naar het absolute aantal SEH-bezoeken, dan blijkt in alle leeftijdsgroepen vanaf 25 jaar werken in de bouw (veruit) tot de meeste SEH-bezoeken te leiden (figuur 8b, bijlage 2 tabel 3). Voor de jongeren/jongvolwassenen geldt dat niet, ondanks het grote risico (zie hierboven). In deze leeftijdsgroepen vinden de meeste SEH-bezoeken plaats na een ongeval in de handel of horeca omdat in deze bedrijfstakken de meeste jongeren/jongvolwassenen werkzaam zijn. Bij mannen leidt werken in de bouw tot de meeste SEH-bezoeken (bijlage 2 tabel 3). Voor vrouwen is dat werken in de gezondheid- en welzijnzorg, de bedrijfstak waarin vrouwen de meeste uren werken.

Figuur 8 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken naar bedrijfstak en leeftijd¹

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Leeftijd 0-14 jaar: aantal cases te klein voor betrouwbare schatting per bedrijfstak daarom niet opgenomen in figuur

4.4 Toedracht

4.4.1 Ongevalsscenario en betrokken producten

Bij meer dan de helft van de arbeidsongevallen was er sprake van letsel door contact met een object (56%, 28.700; tabel 2; bijlage 2 tabel 4). Dit terwijl over alle letsels behandeld op de SEH-afdeling in 2017 de kans op letsel door een val juist het grootste was. Met name binnen de privé-ongevallen waar in 67 procent sprake was van een val en 'slechts' in 16 procent van de gevallen letsel door contact met een object (Stam, Blatter, 2017).

De slachtoffers van een arbeidsongeval hadden zich voornamelijk gesneden aan een object (21%, 10.700), zoals bijvoorbeeld aan gereedschap (6%, 3.100, tabel 2; bijlage 2 tabel 4). Dit komt overeen met de scenario's die in 2016 een rol speelde bij arbeidsongevallen.

Naast ongevalsscenario's kunnen we ook producten (of productgroepen) die betrokken waren bij de ongevallen als uitgangspunt nemen (tabel 2; bijlage 2 tabel 5). Bij een ongeval kunnen meerdere producten betrokken zijn, zo kan het product de oorzaak zijn van het ongeval (bijv. het slachtoffer struikelt over een buis) of het product kan het letsel veroorzaakt hebben (bijv. snijden aan een mes). De producten uit de productgroepen grondstoffen en bouwbestanddelen (17%), delen van gebouwen (12%) en gereedschap (11%) waren het vaakst betrokken bij een arbeidsongeval.

Tabel 2 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken meest voorkomende ongevalsscenario's en betrokken producten

Ongevalsscenario	Aantal per 100.000			Betrokken product(groep)	Aantal per 100.000		
	gewerkte uren ¹	Aantal	%		gewerkte uren ¹	Aantal	%
Val	0,120	13.500	27	Grondstoffen en bouwbestanddelen	0,074	8.700	17
<i>Val van hoogte²</i>	<i>0,025</i>	<i>2.900</i>	<i>6</i>	Plaat/paneel	0,016	1.900	4
<i>Val van trap of ladder</i>	<i>0,021</i>	<i>2.400</i>	<i>5</i>	Buis/pijp/stang/staaf	0,012	1.400	3
<i>Zwikken</i>	<i>0,017</i>	<i>2.000</i>	<i>4</i>	Splinter/scherf	0,011	1.300	2
<i>Struikelen</i>	<i>0,013</i>	<i>1.500</i>	<i>3</i>	Balk/biels	0,009	1.000	2
<i>Uitgliden</i>	<i>0,013</i>	<i>1.500</i>	<i>3</i>	Delen van gebouwen	0,050	5.900	12
Contact met object	0,250	28.700	56	Trappen	0,016	1.900	4
<i>Snijden aan object</i>	<i>0,092</i>	<i>10.700</i>	<i>21</i>	<i>Vaste trap</i>	<i>0,008</i>	<i>1.000</i>	<i>2</i>
aan gereedschap	0,026	3.100	6	Muren en daken en balkons	0,011	1.300	3
aan mes	0,015	1.700	3	Gereedschap	0,048	5.600	11
<i>Geraakt door bewegend object</i>	<i>0,081</i>	<i>9.500</i>	<i>19</i>	Hobbymes	0,009	1.000	2
door bouwmaterialen	0,019	2.300	4	Machines en werktuigen³	0,032	3.800	7
door (onderdeel van) motorvoertuig	0,008	1.000	2	Transportmachines	0,014	1.700	3
door verpakings-/opslag materiaal	0,008	1.000	2	<i>Vorkheftruck</i>	<i>0,010</i>	<i>1.100</i>	<i>2</i>
<i>Beknelling</i>	<i>0,052</i>	<i>6.100</i>	<i>12</i>	(Onderdelen van) motorvoertuigen	0,038	4.400	9
tussen (onderdeel van) machine	0,011	1.300	3	Vrachtauto	0,013	1.500	3
<i>Stoten tegen stilstaand object</i>	<i>0,019</i>	<i>2.200</i>	<i>4</i>	Aanhangwagen	0,009	1.100	2
Overig scenario	0,074	8.600	17	Verpakkingsmateriaal	0,028	3.200	6
<i>Vreemd lichaam</i>	<i>0,019</i>	<i>2.200</i>	<i>4</i>	Ladders, steigers en losse trappen	0,018	2.100	4
vreemd lichaam in oog	0,013	1.500	3	Ladder	0,009	1.000	2
<i>Lichamelijk contact</i>	<i>0,010</i>	<i>1.200</i>	<i>2</i>	Bestek en keukengereedschap	0,016	1.800	4
<i>Acute fysieke belasting</i>	<i>0,010</i>	<i>1.200</i>	<i>2</i>	Mes	0,013	1.500	3
				Voedsel, drank en vloeibare etenswaren	0,010	1.100	2
				Vaste installaties³ buiten gebouwen	0,011	1.200	2
				Meubilair	0,010	1.200	2
				Zoogdieren	0,009	1.100	2

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

² Bijvoorbeeld val van een steiger

³ Machine/werktuig voor bouw/industrie/landbouw en visserij

Leeftijd

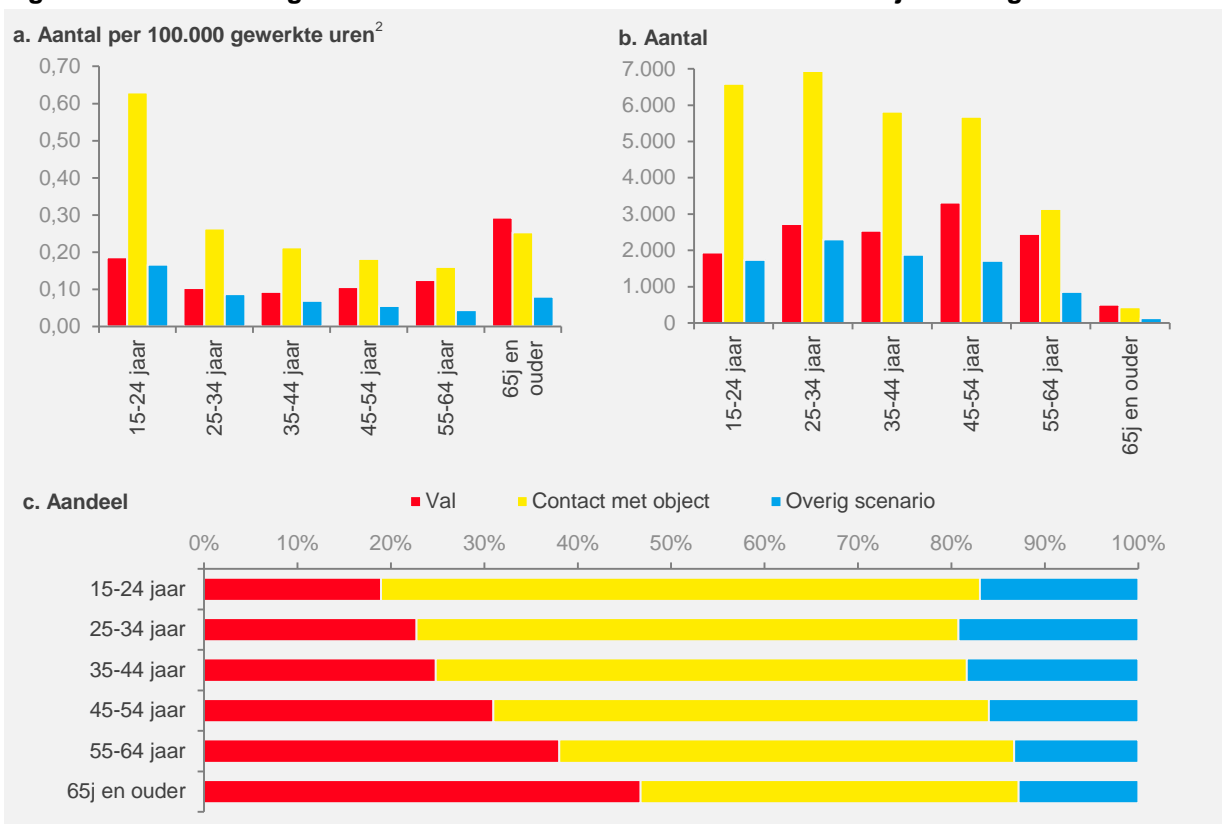
Zoals al gezegd, komen SEH-bezoeken in verband met letsel door contact met een object het meeste voor. Jongeren/jongvolwassenen (15-24 jaar) hebben de grootste kans daarop met 0,630 SEH-bezoeken in verband met dergelijk letsel per 100.000 gewerkte uren (figuur 9, bijlage 2 tabel 6). De kans neemt af met het toenemen van de leeftijd tot en met de leeftijdsgroep 55-64 jaar. Bij de leeftijdsgroep 25-34 jaar is het absolute aantal SEH-bezoeken in verband met letsel door contact met een object het grootst (figuur 9b) en neemt dan vervolgens ook af met het toenemen van de leeftijd. In de meeste leeftijdsgroepen vormen binnen de ongevallen door contact met een object snijongevallen de grootste groep.

De kans op een valongeval op het werk waarna het slachtoffer behandeling op een SEH-afdeling nodig heeft, is het grootst in de oudste leeftijdsgroep (65 jaar en ouder) gevolgd door de jongste leeftijdsgroep (15-24 jaar) met 0,290 respectievelijke 0,190 SEH-bezoeken in verband met een valongeval.

Kijken we binnen de afzonderlijke leeftijdsgroepen, dan valt op dat het aandeel valongevallen toeneemt met het toenemen van de leeftijd van 19 procent in de groep 15-24 jaar tot 47 procent bij 65-plussers (figuur 9c). Met name de val van een hoogte komt hierin naar voren, 12 procent van de arbeidsongevallen in de leeftijd van 65 jaar en ouder (bijlage 2 tabel 6). Bij het letsel door contact met een object is het

tegenovergestelde beeld te zien, een afname met het toenemen van de leeftijd. Binnen het contact met een object blijkt dit met name een afname te zijn in het snijden aan een object en het geraakt worden door een bewegend object.

Figuur 9 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken naar leeftijd¹ en ongevalsscenario

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Leeftijd 0-14 jaar: aantal cases te klein voor betrouwbare schatting naar ongevalsscenario daarom niet opgenomen in figuur

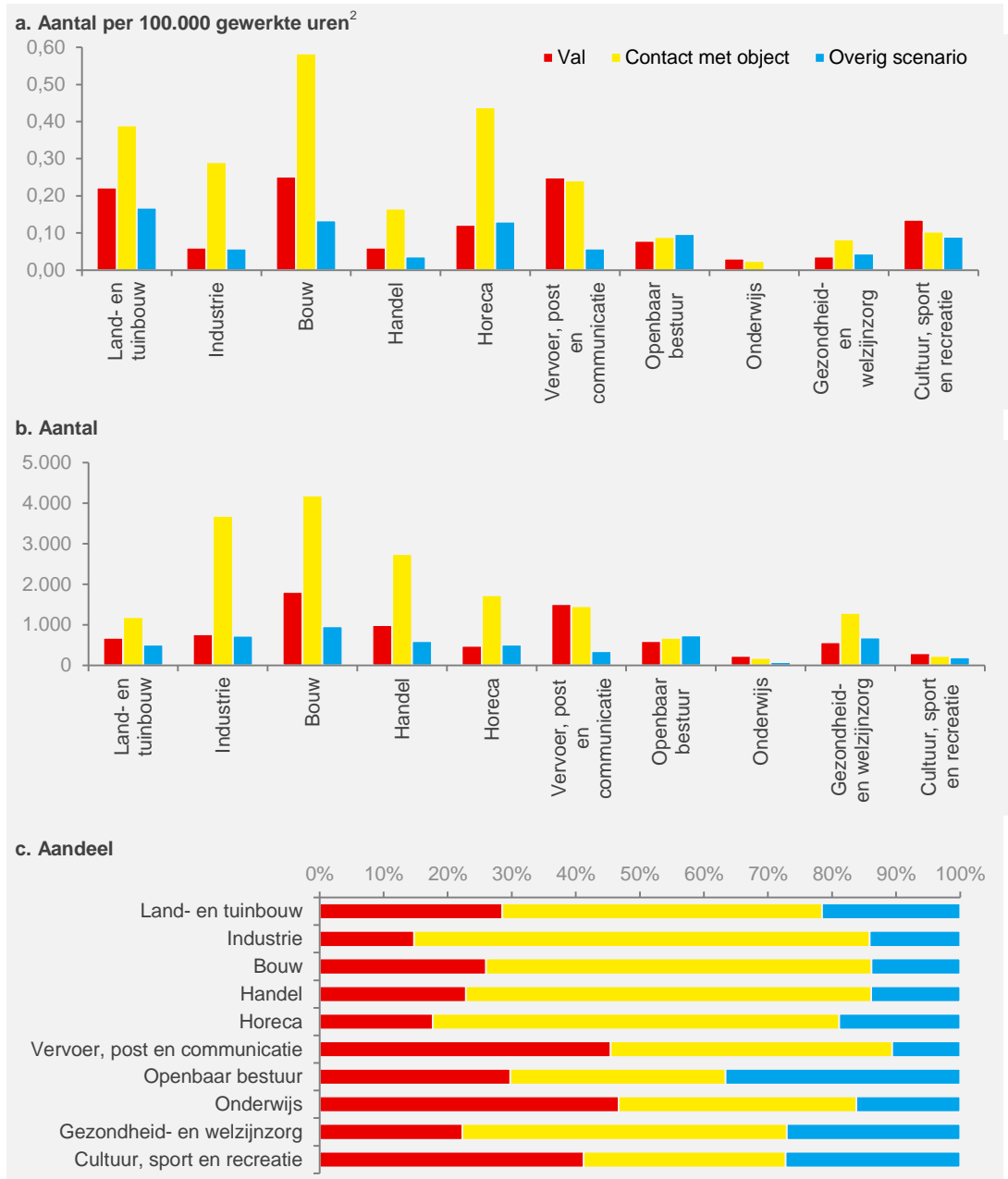
² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep

Bedrijfstak

Welke ongevalsscenario's voorkomen, verschilt logischerwijze per bedrijfstak. Dat in totaal de kans op letsel door contact met een object het grootste is, zien we met name terug in de bouw, horeca en de land- en tuinbouw (figuur 10a, bijlage 2 tabel 7). Het aantal SEH-bezoeken in verband met letsel door contact met een object is veruit het grootst in de bouw en de industrie (figuur 10b). De kans op een SEH-bezoek in verband met letsel door een val, is het grootst in de bouw, de bedrijfstak vervoer, post en communicatie en in de land- en tuinbouw. Het aantal valongevallen in het grootst in de bouw en de bedrijfstak vervoer, post en communicatie.

Kijken we binnen de afzonderlijke bedrijfstakken, dan varieert aandeel SEH-bezoeken in verband met letsel door contact met een object van één derde in de bedrijfstak openbaar bestuur en cultuur, sport en recreatie tot bijna drie kwart in de industrie (figuur 10c). De valongevallen komen relatief veel voor in de bedrijfstak vervoer, post en communicatie (45%), het onderwijs (46%) en cultuur, sport en recreatie (41%). Als we dan kijken naar één niveau dieper, dus bijvoorbeeld binnen contact met een object, dan valt op dat in de horeca bijna de helft van de letsels ontstond door een snijongeval (47%; gemiddeld 21%). Als er dan niet gekeken wordt vanuit de bedrijfstakken maar vanuit de ongevalsscenario's, dan vond bijna één derde van de ongevallen waarbij verbranding een rol speelde, plaats in de horeca. Van alle gevallen van letsel door lichamelijk contact vond ruim de helft plaats in de bedrijfstakken openbaar bestuur en gezondheid- en gezondheidszorg.

Figuur 10 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken naar bedrijfstak en ongevalsscenario

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

4.5

Letsels

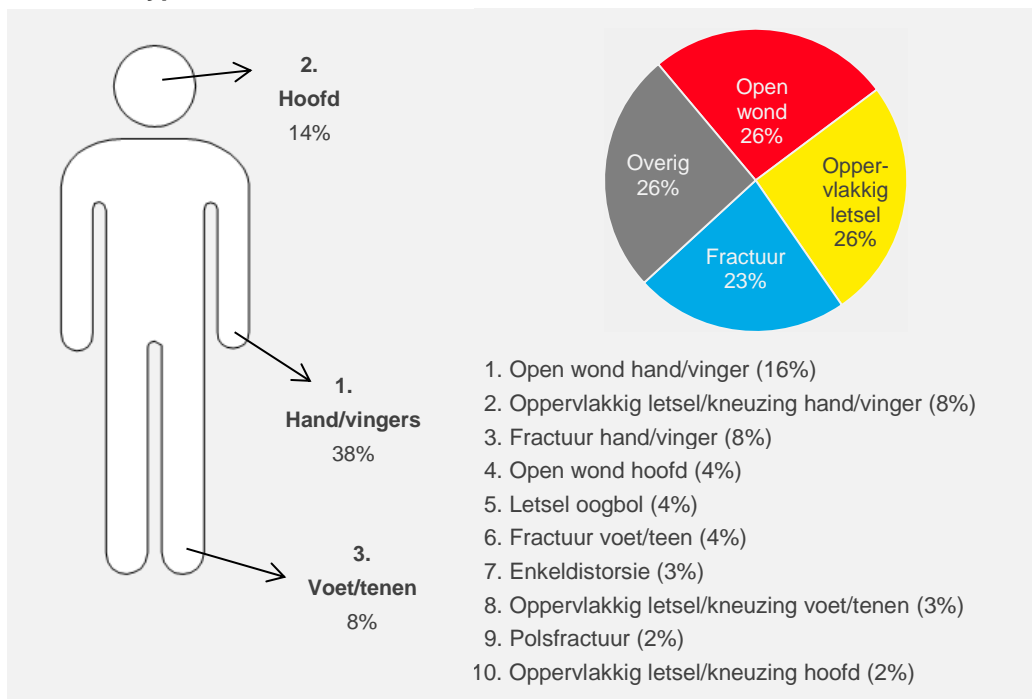
4.5.1

Type letsels

Bijna driekwart van alle arbeidsletsels die behandeld op een SEH-afdeling in de periode 2013-2017 was een open wond (26%), oppervlakkig letsel (26%) of een factuur (23%; figuur 11; bijlage 2 tabel 8). Dit komt overeen met 0,110, 0,110 en 0,099 SEH-bezoeken per 100.000 gewerkte uren. Het hoge aandeel open wonden is opvallend; voor letsels als totaal is dit aandeel namelijk veel later, zeven procent in 2017.

De helft van de letsels was aan schouder, arm of hand (52%), waarvan driekwart aan de hand/vingers (38%). Kijkend naar de combinatie van letseltype en locatie van het letsel dan staat een open wond aan hand/vinger veruit bovenaan met 8.200 SEH-bezoeken (16%) (bijlage 2 tabel 8).

Figuur 11 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken naar meest voorkomende locatie en type letsel

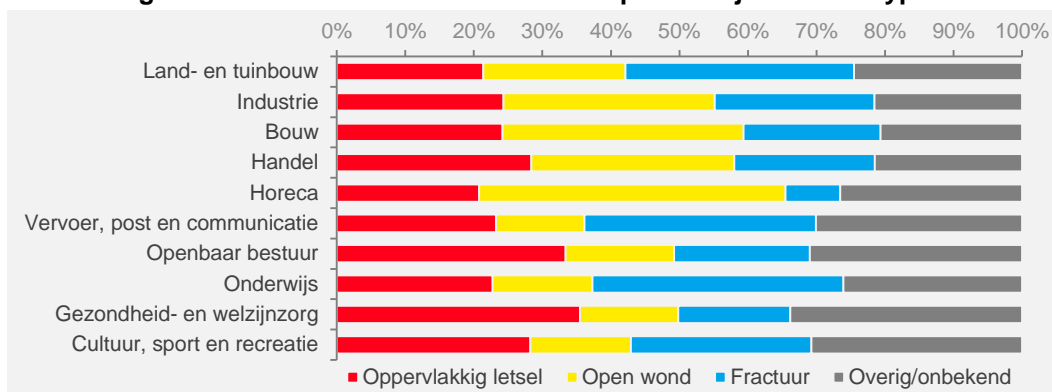

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL

Binnen alle leeftijdscategorieën was ongeveer een kwart van de letsels een open wond. Het aandeel fracturen nam toe met het toenemen van de leeftijd tot 33 procent in de leeftijdsgroep 55-64 jaar (bijlage 2 tabel 9).

Door verschillen in werkzaamheden en ongevalsscenario's per bedrijfstak zijn er ook verschillen in typen letsels per bedrijfstak. Zo valt bijvoorbeeld op dat binnen de horeca 45 procent van de letsels een open wond was wat goed aansluit bij het eerder genoemde hoge aandeel snijongevallen (figuur 12, bijlage 1 tabel 10).

Figuur 12 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken per bedrijfstak naar type letsel

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL

Bij de leeftijdscategorieën is te zien dat jongeren/jongvolwassenen ten opzichte van ouderen relatief veel letsels aan hand of vingers oplopen (45% versus 24%) (vooral open wonden en oppervlakkig letsel) (bijlage 2, tabel 9 en 11). Ouderen lopen ten

opzichte van jongeren relatief veel letsels aan het hoofd op waarvoor behandeling op een SEH-afdeling nodig is (18% versus 11%). Kijkend naar de bedrijfstakken valt het op dat werken in de horeca relatief vaak leidt tot open wonden aan de hand/vinger, namelijk in 37 procent van de gevallen (gemiddeld 16%) (bijlage 2 tabel 12).

4.5.2

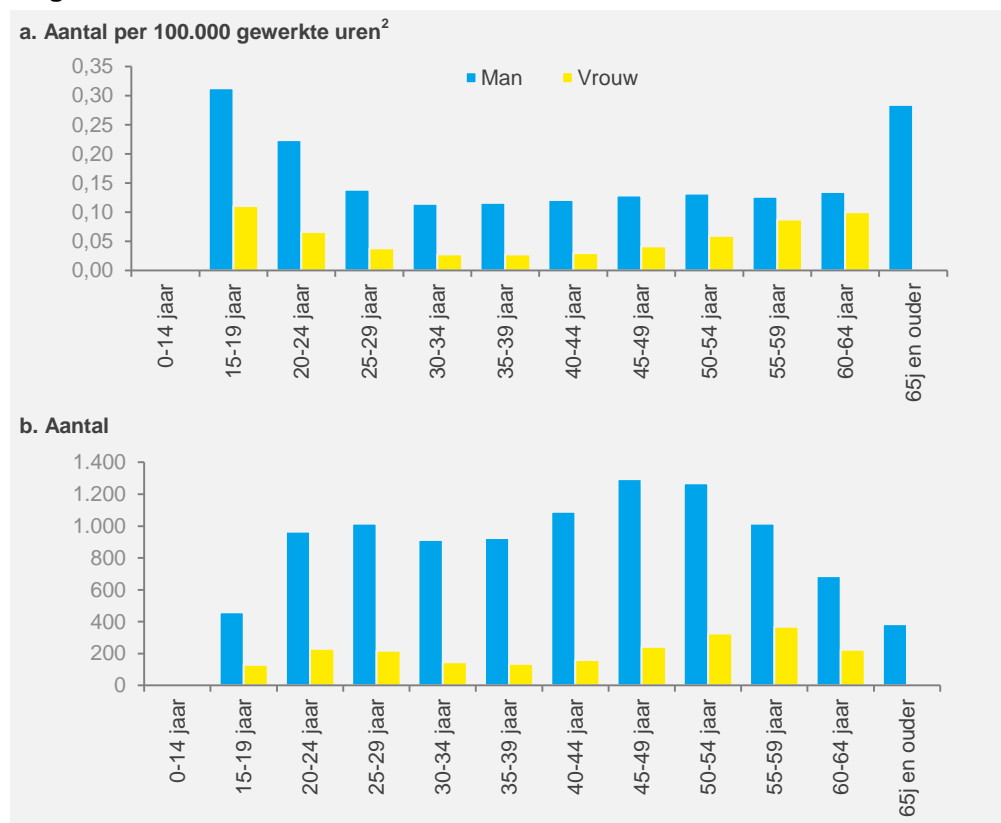
Ernst

Zoals eerder genoemd werd ongeveer één op de vier arbeidsletsels waarvoor de SEH-afdeling werd bezocht als 'ernstig' gekwalificeerd. Mannen hebben ongeveer drie keer zoveel kans op een SEH-bezoek voor ernstig letsel na een arbeidsongeval dan vrouwen (bijlage 2 tabel 13). In figuur 13a is te zien dat jongemannen en mannen van 65 jaar en ouder het meeste risico lopen. Bij de vrouwen is te zien dat ook daar de jongste en oudste groep het meeste risico lopen maar het risico bij de vrouwen is in elke leeftijdsgroep veel kleiner dan bij de mannen.

Het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel was bij de mannen het grootst in de leeftijdsgroepen 45-49 jaar en 50-54 jaar, bij de vrouwen in de leeftijdsgroepen 50-54 jaar en 55-59 jaar (figuur 13b).

Slachtoffers met ernstig letsel zijn gemiddeld ouder dan slachtoffers met lichter letsel.

Figuur 13 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken voor *ernstig* letsel naar leeftijd¹ en geslacht

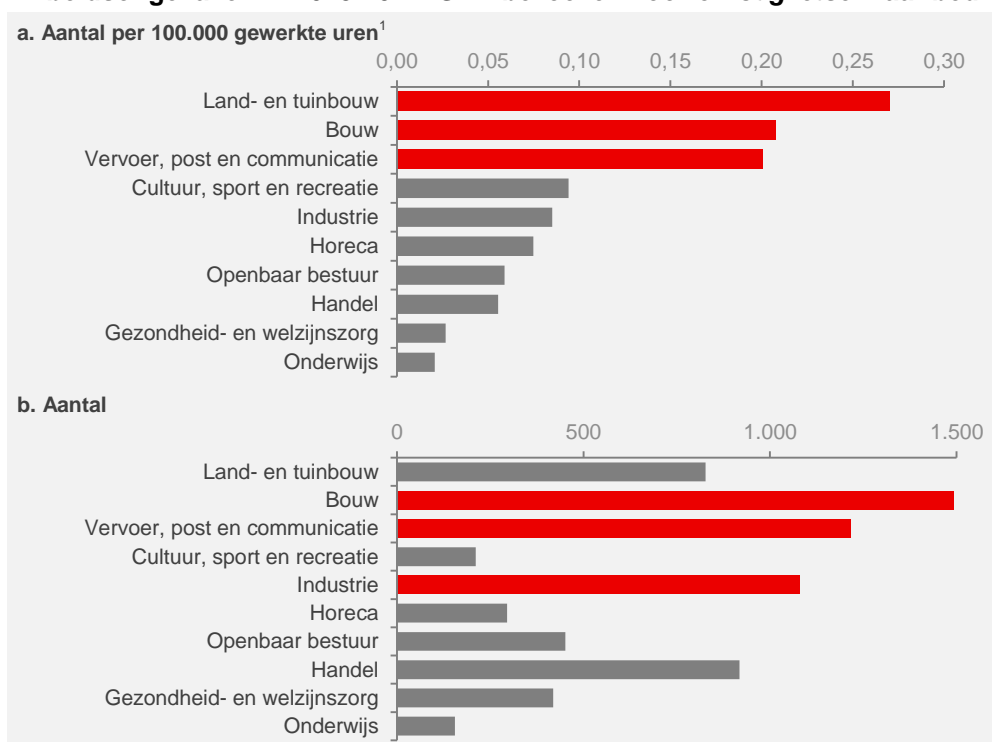
Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Leeftijd 0-14 jaar: Aantal gewerkte uren niet beschikbaar; Bij 0-14 jaar en vrouwen 65 jaar en ouder aantal cases te klein voor betrouwbare schatting

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep en/of geslacht

Onder werkenden in de land- en tuinbouw was de kans op ernstig letsel het grootst met 0,27 SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel per 100.000 gewerkte uren (figuur 14a, bijlage 2 tabel 14). Op plaats twee en drie komen de bouw en de bedrijfstak vervoer, post en communicatie. In de bouw was het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel het grootst (figuur 14b).

Figuur 14 Arbeidsongevallen in 2013-2017: SEH-bezoeken voor *ernstig* letsel naar bedrijfstak

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Valongevallen leiden (veel) vaker tot ernstig letsel dan andere typen ongevallen. Bij de helft van alle SEH-bezoeken na een valongeval in de periode 2013-2017 was sprake van ernstig letsel bij het slachtoffer (48%; bijlage 2 tabel 15). Hierdoor maakten valongevallen de helft uit van alle ongevallen die leidden tot ernstig letsel. 'Slechts' een kwart van alle SEH-bezoeken was het gevolg van een val (zie 4.1.1). Vooral vallen van hoogte (incl. val van ladder) leidde vaak tot ernstig letsel. In absolute aantallen komen ook de ongeluksscenario's geraakt door bewegend object en beknelling naar voren, niet omdat deze ongevallen zo gevaarlijk zijn maar omdat deze ongevallen veel voorkomen..

4.6

Kosten

De directe medische kosten voor arbeidsongevallen waarvoor het slachtoffer op de SEH-afdeling behandeld werd en/of werd opgenomen in het ziekenhuis bedroegen in over de periode van 2013-2017 per jaar 75 miljoen euro, wat gemiddeld 1.400 euro per slachtoffer is. De verzuimkosten in diezelfde periode bedroegen 200 miljoen euro, 6.700 euro gemiddeld per slachtoffer.

Leeftijd en geslacht

De gemiddelde kosten nemen ruwweg toe met het toenemen van de leeftijd (bijlage 2 tabel 16 en 18). Wat betreft de gemiddelde directe medische kosten zijn daarbij vrijwel geen verschillen tussen mannen en vrouwen. Daarentegen zijn de gemiddelde verzuimkosten voor mannen in alle leeftijdsgroepen groter dan voor vrouwen wat ieder geval komt omdat vrouwen minder uren werken dan mannen.

De middengroepen zijn verantwoordelijk voor de meeste kosten en vooral mannen in de leeftijd van 45-49 jaar en 50-54 jaar. Dit geldt zowel voor de directe medische kosten als de verzuimkosten. Deze twee groepen mannen waren in periode 2013-

2017 verantwoordelijk voor 20 en 27 procent van de totale direct medische kosten respectievelijk de totale verzuimkosten. Hierbij speelt in ieder geval een rol dat het aantal werkenden in deze groepen groot is.

Bedrijfstak

Zowel voor de directe medische kosten als de verzuimkosten geldt dat ongevallen in de land- en tuinbouw gemiddeld tot de hoogste kosten leiden en op de tweede plaats volgt de bedrijfstak vervoer, post en communicatie (tabel 3, bijlage 2 tabel 17 en 19). Door grote aantal ongevallen in de bouw, is de bouw verantwoordelijk voor de hoogste totale kosten directe medische kosten en hoogste totale verzuimkosten. Hier komt de industrie op de tweede plaats.

Tabel 3 Arbeidsongevallen in 2013-2017: Directe medische kosten en verzuimkosten¹, hoogste kosten naar bedrijfstak

	Gemiddelde kosten		Totale kosten	
	Euro		Euro	%
Directe medische kosten				
Land- en tuinbouw	1.900	Bouw	10.000.000	14
Vervoer/post/communicatie	1.700	Industrie	7.600.000	10
Onderwijs	1.500	Vervoer/post/communicatie	5.800.000	8
Verzuimkosten				
Land- en tuinbouw	8.700	Bouw	30.000.000	15
Vervoer, post en communicatie	8.600	Industrie	24.000.000	12
Industrie	7.500	Vervoer/post/communicatie	17.000.000	9

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2017, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten van slachtoffers die zijn behandeld op de SEH-afdeling en/of zijn opgenomen in het ziekenhuis

Letsel

Logischerwijze verschillen de kosten per letsel. Heup- en bovenbeenfractuur zijn gemiddeld het duurste letsels (bijlage 2 tabel 17 en 19). Fracturen aan hand/vinger zijn relatief goedkoop. Maar doordat deze letsels veel voorkomen staan ze bovenaan wat betreft de totale kosten. Bovenstaande geldt zowel voor de directe medische kosten als voor de kosten voor arbeidsverzuim.

5

Overige ongevalsgegevens

5.1

Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) is een enquête onder werknemers (15-74 jaar) in Nederland (voor een toelichting zie 5.7). Iets meer dan drie procent (3,4%) van de ondervraagden gaf aan in de afgelopen twaalf maanden betrokken te zijn geweest bij een arbeidsongeval. Toegepast op het aantal werknemers komt dat voor 2017 overeen met 243.000 personen met één of meer arbeidsongevallen. Bij mannen ging het om 3,9 procent, bij vrouwen 2,8 procent (bijlage 2 tabel 1). Als er bij de mannen sprake was van een arbeidsongeval, dan leidde dat in bijna de helft van de gevallen tot verzuim van minimaal één dag, bij vrouwen in ongeveer twee op de vijf gevallen. In totaal gaf 1,6 procent van de ondervraagden aan slachtoffer te zijn geweest van een arbeidsongeval wat leidde tot minimaal één dag verzuim. Omgerekend komt dit naar schatting overeen met tenminste 116.000 ongevallen met verzuim in 2017. Het aandeel jonge werknemers (15-24 jaar) met één of meer arbeidsongevallen (4,5%) was groter dan gemiddeld. Het aandeel respondenten dat meldde in 2017 slachtoffer te zijn geweest van een ongeval was het grootst in de horeca (6,8%). Het aandeel ongevallen waardoor het slachtoffer minimaal één dag verzuimde was in de landbouw, industrie, vervoer en horeca gelijk met 2,5 procent, en hiermee ook het grootst.

Meest recente ongeval

Bij bijna drie kwart van de slachtoffers is bekend dat het meest recente ongeval leidde tot lichamenlijk letsel (71,8%) en in bijna één op de zes gevallen tot geestelijk letsel (15,5%). Overall meldde één op de zes respondenten dat er bij hun meeste recente ongeval sprake was van snijden of stoten, dit is daarmee de meest voorkomende oorzaak van een ongeval (16,5%; bijlage 2 tabel 2). Onder mannen was dat ook het meest voorkomende oorzaak (19,8%). Bij vrouwen werd psychische overbelasting het vaakst genoemd (18,1%). In ruim één op de tien gevallen rapporteerde het slachtoffer fysieke overbelasting (11,4%) en in eveneens ruim één op de tien gevallen uitglijden, struikelen of op een andere manier van vallen (excl. val van hoogte) (11,1%).

Slachtoffers hadden het vaakst een letsel in de categorieën 'open wonden en oppervlakkige verwonding' (31,4%) of 'verstuijing, verrekking' (24,9%). Bijna vijftien procent van de respondenten meldde psychische schade (14,7%). Bij vrouwen was dit bijna twintig procent (18,9%). Wat betreft de letsels waren er logischerwijze aanzienlijke verschillen tussen de bedrijfstakken. Zo leidden bijvoorbeeld de ongevallen in landbouw en horeca in ruim de helft van de gevallen tot een open wond of een oppervlakkige verwonding. In de ICT rapporteerde bijna de helft van de slachtoffers psychische schade. In bijna twee derde van de gevallen vond na het ongeval medisch behandeling plaats.

Aangezien de in de NEA bevroegde ongevallen *alle* arbeidsongevallen betreffen inclusief ongevallen die leiden tot psychisch letsel, dus niet alleen ongevallen die leidden tot lichamenlijk letsel dat op een SEH-afdeling moest worden behandeld (zoals in LIS), wijken de uitkomsten af van de eerder beschreven gegevens uit LIS.

5.2

Dodelijke arbeidsongevallen

Zoals al gemeld, rapporteerde de Inspectie SZW in 2017 50 dodelijke arbeidsongevallen. In de Krantenknipselregistratie van VeiligheidNL zijn in 2017 60 dodelijke arbeidsongevallen geregistreerd. In bijlage 2 (tabel 3) worden alle krantenknipsels uit 2017 weergegeven.

6

Verantwoording

6.1

Algemeen

De gepresenteerde gegevens betreffen in een klein deel van de rapportage jaarlijkse aantallen en percentages over 2017, in het grootste deel van het rapport betreffende cijfers het gemiddelde over de periode 2013-2017. De tabellen zijn gebaseerd op inclusief-cijfers, dat wil zeggen dat voor de gegevens over ziekenhuisopnamen geldt dat daarbij ook slachtoffers worden meegeteld die na ziekenhuisopname zijn overleden en dat voor SEH-bezoeken geldt dat daarbij ook slachtoffers worden meegeteld die na behandeling op een SEH-afdeling opgenomen zijn in het ziekenhuis of zijn overleden. Op deze wijze geven we een zo goed mogelijk beeld van de medische consumptie. De cijfers kunnen echter niet bij elkaar worden opgeteld om tot een totaal aantal te komen.

Alle gepresenteerde gegevens worden afgerond. Door afronding kan het voorkomen dat het totaal in een tabel afwijkt van de som van de afzonderlijke aantallen.

6.2

Leefstijlmonitor

De Leefstijlmonitor (LSM) is een enquêteonderzoek dat VeiligheidNL, in samenwerking met het RIVM en het CBS, uitvoert onder een representatieve steekproef van inwoners van Nederland. De Leefstijlmonitor is in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport opgezet en is een product van de samenwerking tussen partijen die zich richten op leefstijl.

De Leefstijlmonitor bestaat uit twee onderdelen:

1. Kern van de Leefstijlmonitor (LSM-K). In de kern van de Leefstijlmonitor worden jaarlijks kerncijfers verzameld over personen van 4 jaar en ouder. Het betreft bijvoorbeeld gegevens over aandoeningen, medische zorg, beweeggedrag, roken en alcoholgebruik. De LSM-K wordt door VeiligheidNL gebruikt voor een algemeen overzicht van ongevallen en letsels in Nederland. Dit betreft zowel medisch behandelde als niet medisch behandelde letsels.
2. Aanvullende modules van de Leefstijlmonitor (LSM-A). De aanvullende modules van de Leefstijlmonitor worden minder frequent uitgevoerd dan de Kernmodule. De aanvullende module Bewegen en Ongevallen is tot stand gekomen uit een samenwerking van het RIVM, VeiligheidNL en het CBS. Deze module met verdiepende vragen over sport- en beweeggedrag en ongevallen is in 2015 voor het eerst afgenomen, en wordt iedere twee jaar uitgevoerd. De aanvullende module dient om achterliggende verbanden en verklarende variabelen te onderzoeken, en cijfers te bepalen die minder frequent dan jaarlijks nodig zijn.

Voor beide onderdelen van de Leefstijlmonitor worden in een jaar rond de 10.000 personen bevroegd. De steekproef wordt getrokken uit de Basisregistratie Personen (BRP), en verspreid over de maanden van het jaar. Voor verschillen tussen de samenstelling van de netto steekproef en de totale bevolking wordt een correctie toegepast door middel van een wegingsfactor gebaseerd op de kenmerken geslacht, leeftijd, herkomst, burgerlijke staat, stedelijkheid, provincie, landsdeel, huishoudgrootte, inkomen, vermogen en enquêteseizoen.

De gegevens uit de Leefstijlmonitor in deze rapportage zijn gebaseerd op 136 ondervraagde respondenten in de LSM-K en 102 in de LSM-A. In beide LSM-bestanden is geselecteerd op letsel ontstaan tijdens betaald werk.

6.3

Letsel Informatie Systeem (LIS)

In het Letsel Informatie Systeem (LIS) van VeiligheidNL staan slachtoffers geregistreerd die na een ongeval, geweld of zelfbeschadiging zijn behandeld op een Spoedeisende Hulp (SEH) afdeling van een selectie van ziekenhuizen in Nederland. Deze ziekenhuizen vormen een representatieve steekproef van ziekenhuizen in Nederland met een continu bezette SEH-afdeling (Panneman en Blatter, 2016). Dit maakt een schatting van cijfers op nationaal niveau mogelijk. In LIS kunnen per letsel meerdere modules worden geregistreerd, bijvoorbeeld sport en verkeer in geval van een wielrenongeval op de straat. Het letsel telt dan bij beide modules mee. Optellen van de aantallen per module kan dus tot dubbel telling leiden. Tevens kan één persoon meerdere keren de SEH-afdeling bezoeken, al dan niet voor hetzelfde letsel. Een schatting van het landelijke aantal SEH-bezoeken voor letsel maken we met behulp van de methode van de quotiënt-schatter. Daarbij gebruiken we de hulpvariabele 'aantal SEH-bezoeken in Nederland'. Dit gegeven is afkomstig uit een onderzoek naar SEH-behandelingen in Nederland (Gaakeer et al, 2014). In de praktijk komt deze methode erop neer dat het aantal SEH-behandelingen ten gevolge van letsel in de steekproef vermenigvuldigd wordt met het quotiënt van het 'aantal SEH-behandelingen in Nederland' gedeeld door het 'aantal SEH-behandelingen in de ziekenhuizen in de steekproef'. Aantallen SEH-bezoeken kleiner dan 100 worden in principe gerapporteerd als '<100' waarbij aantallen per 100.000 inwoners en percentages onvermeld blijven. In LIS zijn voor de analyse alle slachtoffers van een arbeidsongeval geselecteerd. Alhoewel dit zowel 'werkenden' als 'omstanders' kan betreffen gaan maar we er in de analyses in het algemeen vanuit dat het alleen werkenden betreft aangezien omdat we weten dat dat bij veruit de meeste arbeidsongevallen zo is. De gegevens over 2017 zijn gebaseerd op 5.930 in LIS geregistreerde cases. Voor de periode 2013-2017 zijn het 29.034 cases.

6.3.1

Ernstig letsel

Voor de selectie van slachtoffers met ernstig letsel wordt gebruikgemaakt van een afgeleide van de zogenaamde MAIS. AIS staat voor Abbreviated Injury Scale (Mannaerts, 1994) De waarde van een letsel op deze schaal representeert de ernst van het letsel. De waarde van de Maximum AIS (MAIS) representeert het ernstigste letsel bij een slachtoffer. De MAIS loopt van 1 (licht letsel) tot 6 (maximaal). De AIS is opgesteld door de Association for the advancement of automotive medicine (AAAM; www.aaam.org). Ernstig letsel in het LIS wordt gedefinieerd als letsel met een letselernst uitgedrukt in een MAIS (Maximum Abbreviated Injury Score) van ten minste 2. Ondanks dat in LIS geen directe gegevens geregistreerd worden over de ernst van het letsel, is het mogelijk om op basis van de gegevens over diagnose een minimale AIS-score te genereren. We maken hierbij gebruik van een transformatiemethode die gebruikt wordt om diagnoses om te zetten in een AIS-score (ECIP, 2006). In het LIS zijn 39 letselgroepen te onderscheiden (EURO COST-indeling; Lyons et al., 2006) en deze groepen kunnen getransformeerd worden naar ICD-10-codes. Met behulp van de ECIP-tabel kunnen deze ICD-10-codes worden omgezet in AIS-scores. Letselgroepen waarvan de ICD-codes 100% scoren op een AIS van 2 en hoger krijgen een codering MAIS2+. Van enkele letselgroepen waarvan de opgenomen patiënten 100% scoren op AIS van 2 en hoger, krijgen alleen de opgenomen patiënten een codering MAIS2+. Alle overige letsels krijgen een MAIS-score van 1. Dit zijn lichte letsels of niet gespecificeerde letsels. In de onderstaande tabel wordt weergegeven welke LIS-diagnoses in de MAIS2+ categorie vallen en welke niet.

Indeling letselgroepen naar licht en ernstig letsel

Letselgroep	MAIS=1 licht letsel	MAIS>=2 (2+) ernstig letsel
1 Commotio cerebri		X
2 Overig schedel-hersens		X
3 Open wond hoofd	X	
4 Oogletsel	X	
5 Fractuur aangezicht	X	X
6 Open wond aangezicht	X	
7 Fractuur/luxatie/distorsie wervelkolom		X
8 Whiplash	X	
9 Ruggenmergletsel		X
10 Letsel inwendige organen		X
11 Fractuur ribben/borstkas		X
12 Fractuur sleutelbeen/schouder		X
13 Fractuur bovenarm		X
14 Fractuur elleboog/onderarm		X
15 Fractuur pols		X
16 Fractuur hand/vingers ¹	X	X
17 Luxatie/distorsie schouder/elleboog ²	X	X
18 Luxatie/distorsie pols/hand/vingers	X	
19 Perifeer zenuw arm-hand	X	
20 Complex arm/hand		X
21 Fractuur bekken		X
22 Fractuur heup		X
23 Fractuur bovenbeen		X
24 Fractuur knie/onderbeen		X
25 Fractuur enkel		X
26 Fractuur tenen/voet ³	X	X
27 Luxatie/distorsie knie		X
28 Luxatie/distorsie enkel/voet	X	
29 Luxatie/distorsie heup		X
30 Perifeer zenuw been/voet	X	
31 Complex been/voet		X
32 Oppervlakkig letsel	X	
33 Open wond	X	
34 Brandwond	X	
35 Intoxicatie	X	
36 Polytrauma		X
37 Vreemd lichaam	X	
38 Na onderzoek geen letsel	X	
39 Overig letsel	X	

1 Fractuur hand: MAIS=2+; fractuur vinger: MAIS=1

2 Luxatie/distorsie schouder: MAIS=2+; luxatie/distorsie elleboog: MAIS=1;

3 Fractuur voet: MAIS=2+; fractuur teen: MAIS=1

6.3.2

Betrouwbaarheidsinterval

Voor de letsels naar aanleiding van arbeid is een 95%-betrouwbaarheidsinterval (95%BI) berekend. Bij een betrouwbaarheidsinterval groter dan 25 procent, worden de gegevens als onvoldoende betrouwbaar beschouwd om onderliggende verdelingen nader uit te werken (bijvoorbeeld naar leeftijd of geslacht). Het betrouwbaarheidsinterval wordt berekend rond de proportie ongevallen in LIS, dus het aantal ongevallen in een bepaalde categorie ten opzichte van de totale LIS-steekproef. Omdat deze proportie niet gelijk is in elk van de SEH-locaties in de steekproef en dus de feitelijke spreiding groot is, wordt het BI berekend op basis van 10% van de LIS-steekproef-omvang in plaats van op basis van de totale steekproef. Bij een betrouwbaarheidsinterval groter dan 25 procent, worden geen volumeschattingen gegeven van onderliggende verdelingen en wordt de nadere analyse uitgevoerd over een vijfjaarperiode, in dit geval 2013-2017. Dit is in deze rapportage het geval voor de analyses van SEH-bezoeken naar bedrijfstak

(bijvoorbeeld bedrijfstak naar leeftijd of geslacht) en voor alle analyses met betrekking tot ziekenhuisopnamen na SEH-bezoek.

6.3.3 Directe medische kosten en verzuimkosten

VeiligheidNL heeft, in samenwerking met het Erasmus Medisch Centrum Rotterdam (Afdeling Maatschappelijke Gezondheidszorg), een rekenmodel (Letsellastmodel) ontwikkeld dat onder meer bestaat uit een zorgmodel en een verzuimmodel (Polinder et al, 2016). Met behulp van het zorgmodel worden de directe medische kosten geschat per slachtoffer dat op een SEH-afdeling wordt behandeld en/of in het ziekenhuis opgenomen wordt. Bij directe medische kosten kan bijvoorbeeld gedacht worden aan kosten van ambulance-spoedvervoer, spoedeisende hulp, overige poliklinische hulp, ziekenhuisverpleging (zowel initieel als heropnamen) en nazorg door de huisarts. Met behulp van het verzuimmodel (15-64 jaar, exclusief slachtoffers met zelf toegebracht letsel) worden de gemiddelde verzuimduur in werkdagen en de indirecte kosten ten gevolge van het verzuim per slachtoffer dat op een SEH-afdeling wordt behandeld of wordt opgenomen in een ziekenhuis geschat. De benodigde informatie om het Letsellastmodel te ontwikkelen is afkomstig uit het Letsel Informatie Systeem, standaard zorgregistraties zoals onder meer de Landelijke Basisregistratie Ziekenhuiszorg, een aanvullend enquêteonderzoek onder een steekproef van LIS-patiënten, en bronnen met kostprijninformatie.

6.3.4 Trends

Uit onderzoek gebaseerd op het LIS blijkt dat het totaal aantal SEH-bezoeken in verband met letsel de laatste jaren is gedaald (Stam en Blatter, 2017). Uit een recente analyse is gebleken dat vooral het aantal patiënten met licht letsel en het aantal zelfverwijzers in de loop der jaren (sterk) is afgenomen. Dit heeft te maken met beleid dat gericht is op verbetering van efficiency van de spoedzorg (Gaakeer, 2016): meer concentratie door sluiting van SEH-afdelingen, samenwerking van SEH-afdelingen met huisartsenposten leidend tot een sterke daling van zelfverwijzers en minder verwijzingen naar SEH-afdeling door huisartsen. Daarnaast speelt de verhoging van de eigen bijdrage in de zorg een rol. Tot slot moet nog gedacht worden aan veranderingen in behandelrichtlijnen. De dalende trend in het aantal SEH-bezoeken wordt dus mede bepaald door beleidseffecten en vormt als geheel geen juiste afspiegeling van de trend in het aantal letsels. Uitspraken over de ontwikkeling van de problematiek in de tijd kunnen daarom beter gedaan worden op basis van het aantal *ernstige* letsels (MAIS2+, zie 4.2.1). We gaan er vanuit dat de ernstige letsels zowel vroeger als nu (en in de toekomst) op de SEH-afdeling werden en worden (en zullen worden) behandeld. Hierdoor zal het verloop in de tijd van het aantal SEH-bezoeken in verband met ernstig letsel een betere indicator zijn voor de ontwikkeling van de betreffende letselproblematiek.

Voor meer informatie over trends zie rapportage Kerncijfers 2017 (Stam en Blatter, 2018).

6.4 Werkenden en gewerkte uren

De gegevens over werkenden en gewerkte uren zijn afkomstig uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De EBB is een steekproefonderzoek onder huishoudens in Nederland bestaand uit zowel de telefonische als de face-to-face interviews die worden afgenomen met behulp van een elektronische vragenlijst. Op basis van de EBB worden statistieken gemaakt die de participatie van mensen (15 jaar en ouder) op de arbeidsmarkt beschrijven (werkenden). Hierbij worden kenmerken en kwalificaties van personen in verband gebracht met hun positie op de arbeidsmarkt. Belangrijke indicatoren daarbij zijn de arbeidsdeelname, werkloosheid, kenmerken van de werkkring en het

opleidingsniveau. De gegevens worden door weging opgehoogd tot een schatting van landelijke aantallen werkenden. Voor meer informatie zie www.cbs.nl.

Het aantal werkenden en gewerkte uren is bepaald op basis van gegevens over de eerste en tweede werkkring van personen. Een half procent van de werkenden werkte in 3 of meer werkkringen. Nadere gegevens over deze werkkringen zijn niet beschikbaar. Daarnaast is uitgegaan van gemiddeld 45 werkweken per jaar.

Aangezien het aantal arbeidsongevallen bij kinderen onder de 15 jaar heel klein is, bij de berekening van het totaal aantal SEH-bezoeken per 100.000 werkenden/gewerkte uren *geen* rekening gehouden met het feit dat de EBB alleen gegevens bevat over werkenden vanaf 15 jaar.

Afhankelijk van de gebruikte (LIS-)gegevens (2017 of 2013-2017) wordt de EBB2017 of EBB2013-2017 gebruikt.

6.5

Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden

De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) is een enquête onder werknemers in Nederland. In 2017 hebben TNO en CBS de 13e Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) uitgevoerd waarbij het CBS de dataverzameling heeft verzorgd. De doelpopulatie bestaat uit alle werknemers van 15 tot en met 74 jaar die in Nederland werken. In de NEA worden een vijftal hoofdthema's bevraagd namelijk arbeidsomstandigheden, arbeidsongevallen, arbeidsinhoud, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden. Voor meer informatie zie Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2017 Methodologie en globale resultaten' (Hoofdman, 2017) op https://www.monitorarbeid.tno.nl/dynamics/modules/SPUB0102/view.php?pub_Id=100563&att_Id=4911.

6.6

Krantenknipselregistratie

In de Krantenknipselregistratie van VeiligheidNL worden alle berichten over privé-, sport- en arbeidsongevallen geregistreerd die in landelijke en regionale dagbladen zijn verschenen (vanaf januari 2010 alleen dodelijke ongevallen). De ongevallen waarover berichten in kranten verschijnen, zijn in het algemeen ernstige ongevallen. De Krantenknipselregistratie vormt daarom geen basis om kwantitatieve uitspraken te doen over ongevallen, maar geeft wel veel achtergrondinformatie over de ongevallen die geregistreerd worden.

Referenties

Gaakeer MI, Brand CL van den, Veugelers R, Patka P. Inventarisatie van SEH-bezoeken en zelfverwijzers. Ned Tijdschr Geneesk. 2014;158:A7128.

Gaakeer, M.I., van den Brand, C.L., et al. (2017). Landelijke ontwikkelingen in de Nederlandse SEH's. Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde, 7 januari 2017. 2016:160:D970

Hoofman WE, Mars GMJ, Janssen B et al. Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2017: Methodologie en globale resultaten. Leiden/Heerlen: TNO/CBS; 2017

Panneman M, Blatter B. Letsel Informatie Systeem. Representatief voor alle SEH's in Nederland? Amsterdam: VeiligheidNL; januari 2016.

Stam C, Blatter B. (2018) Letsels. Kerncijfers 2017, Amsterdam: VeiligheidNL

Bijlage 1 Aanvullende informatie bij hfdst 2-3

Tabel 1 Arbeidsongevallen¹; Letsels in 2017 naar geslacht en leeftijd

	<i>n</i> ²	Personen met letsel			Letsels		
		Aantal per 100.000 gewerkte uren ²	Aantal	%	Aantal per 100.000 gewerkte uren ²	Aantal	%
Man	90	2,4	180.000	67	4,1	300.000	69
Vrouw	46	1,9	87.000	33	2,8	130.000	31
15-24 jaar	30	5,6	61.000	23	9,6	100.000	24
25-34 jaar	30	2,4	67.000	25	3,4	94.000	22
35-44 jaar	22						
45-54 jaar	25	1,4	45.000	17	2,2	69.000	16
55-64 jaar	26	2,1	45.000	17	4,6	99.000	23
65 jaar en ouder	3						
Totaal	136	2,2	260.000	100	3,6	430.000	100

Bron: Leefstijlmonitor 2017 (Kern), VeiligheidNL i.s.m. RIVM en CBS; Enquête Beroepsbevolking 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Selectie op betaald werk

² *n*<25: Aantal cases te klein voor betrouwbare schatting

³ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep of geslacht. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Tabel 2 Arbeidsongevallen¹; Letsels in 2017 naar ontstaan van het ongeval

	<i>n</i>	%
Incident met voorwerp, obstakel, gereedschap of machine	50	44
Heeft u zich ergens aan gesneden of geprikt		17
Zat u bekneld, of ergens tussen		8
Werd u geraakt door een voorwerp		7
Bent u ergens tegenaan gestoten of gebotst		5
Vallen of verstappen	35	29
Verstappen, verzwikken of verdraaien		13
Uitglippen		5
Ergens vanaf gevallen		6
Overbelasting	13	12
Vertillen, bijvoorbeeld doordat het voorwerp te zwaar was		4
Verkeerde beweging		3
Incident met persoon of dier	10	8
Lichamelijk contact met een ander persoon		7
Iets anders		8
Totaal	120	100

Bron: Leefstijlmonitor 2017 (Aanvullend), VeiligheidNL i.s.m. RIVM en CBS

¹ Selectie op betaald werk

Tabel 3 Arbeidsongevallen¹; Letsels in 2017 naar ontstaan locatie en type letsel

	<i>n</i>	%		<i>n</i>	%
<u>Locatie</u>			<u>Type letsel</u>		
Hoofd/hals/nek	12	11	Open wond	34	28
Hoofd of gezicht		9	Kneuzing of bloedingstorting	21	17
Romp	12	11	Spier- of peesletsel	16	14
Rug of rugwervels		10	Verstuiking, verdraaiing of bandletsel	13	13
Bovenste extremiteiten	63	51	Botbreuk of scheurtje in een bot	12	10
Hand		25	Brandwond	7	5
Arm of elleboog		8	Overig	17	14
Eén of meerdere vingers		7			
Pols		5	Totaal	120	100
Schouder		5			
Onderste extremiteiten	29	24	<u>Combinatie locatie & type letsel</u>		
Knie		8	Open wond hand	13	11
Been		6	Kneuzing of bloedingstorting hand	7	6
Enkel		5	Open wond arm of elleboog	5	4
Voet		4	Open wond één of meerdere vingers	5	4
Overig	4	3	Verstuiking, verdraaiing of bandletsel enkel	4	4
			Spier- of peesletsel schouder	4	4
Totaal	120	100	Verstuiking, verdraaiing of bandletsel knie	3	3

Bron: Leefstijlmonitor 2017 (Aanvullend), VeiligheidNL i.s.m. RIVM en CBS

¹Selectie op betaald werk

Tabel 4 Arbeidsongevallen¹; Letsels in 2017 naar verzuim

	<i>n</i>	%	%
Geen verzuim	49	39	
Wel verzuim	71	61	100
Arbeid		52	85
Thuis ²		31	51
Sport		22	36
School		3	4
Totaal	120	100	

Bron: Leefstijlmonitor 2017 (Aanvullend), VeiligheidNL i.s.m. RIVM en CBS

¹Selectie op betaald werk

²Thuis bezigheden niet kunnen doen

Tabel 5 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2017 naar bedrijfstak

	Aantal per 100.000 gewerkte uren ^{1,2}		Aantal ¹	95%BI ³	% ¹
	gewerkte uren ^{1,2}	95%BI ³			
Bouw	0,79	0,62-0,99	5.700	4.400-7.000	12
Land- en tuinbouw	(0,67)	0,44-0,96	(2.100)	1.400-3.000	(4)
Horeca	(0,53)	0,35-0,75	(2.200)	1.400-3.100	(5)
Vervoer, post en communicatie	(0,45)	0,31-0,61	(2.800)	1.900-3.800	(6)
Industrie	(0,31)	0,23-0,40	(3.900)	2.900-5.100	(8)
Cultuur, sport en recreatie	(0,28)	0,12-0,52	(600)	300-1.200	(1)
Handel	(0,23)	0,17-0,30	(3.800)	2.800-4.900	(8)
Openbaar bestuur	(0,18)	0,10-0,27	(1.300)	800-2.100	(3)
Gezondheid- en welzijnszorg	(0,15)	0,10-0,21	(2.300)	1.500-3.200	(5)
Onderwijs	(0,06)	0,02-0,12	(400)	100-900	(<1)
Overig/onbekend ⁴			22.900		48
Totaal	0,40	0,37-0,43	48.200	44.300-52.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Getal tussen haakjes betekent 95%BI>25%, schatting niet betrouwbaar

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

³ 95% Betrouwbaarheidsinterval

⁴ Aantal per 100.000 gewerkte uren niet zinvol omdat bekend is of Overig/onbekend t.a.v. gewerkte uren vergelijkbaar is met SEH-bezoeken.

Bijlage 2 Aanvullende informatie bij hfdst 4

Tabel 1 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, leeftijd naar geslacht

	Man				Vrouw				Totaal			
	Aantal per 100.000				Aantal per 100.000				Aantal per 100.000			
	gewerkte uren ¹	Aantal	Kolom %	Rij %	gewerkte uren ¹	Aantal	Kolom %	Rij %	gewerkte uren ¹	Aantal	Kolom %	Rij %
0-14 jaar	<100	<1		72	<100	<1		28	100	<1		100
15-19 jaar	1,70	2.500	6	76	0,70	800	9	24	1,30	3.300	7	100
20-24 jaar	1,20	5.400	13	77	0,45	1.600	17	23	0,88	6.900	14	100
25-29 jaar	0,71	5.200	13	81	0,22	1.300	13	19	0,49	6.500	13	100
30-34 jaar	0,58	4.700	11	85	0,16	800	9	15	0,41	5.500	11	100
35-39 jaar	0,54	4.300	10	85	0,16	800	8	15	0,39	5.100	10	100
40-44 jaar	0,49	4.400	11	86	0,14	700	8	14	0,36	5.200	10	100
45-49 jaar	0,46	4.600	11	84	0,15	900	10	16	0,34	5.500	11	100
50-54 jaar	0,45	4.300	10	82	0,17	900	10	18	0,35	5.200	10	100
55-59 jaar	0,39	3.100	8	79	0,19	800	9	21	0,32	3.900	8	100
60-64 jaar	0,39	2.000	5	80	0,23	500	5	20	0,34	2.500	5	100
65 jaar en ouder	0,68	900	2	86	0,42	100	2	14	0,63	1.100	2	100
Totaal	0,57	41.500	100	82	0,21	9.300	100	18	0,44	50.800	100	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep en/ of geslacht. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Tabel 2 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017 naar bedrijfstak

	Aantal per 100.000 gewerkte uren ¹		
	Aantal	Kolom %	Rij %
Bouw	0,97	7.000	14
Land- en tuinbouw	0,78	2.400	5
Horeca	0,69	2.700	5
Vervoer, post en communicatie	0,55	3.300	7
Industrie	0,41	5.200	10
Cultuur, sport en recreatie	0,33	700	1
Openbaar bestuur	0,26	2.000	4
Handel	0,26	4.300	9
Gezondheid- en welzijnzorg	0,16	2.500	5
Onderwijs	0,07	500	<1
Overig/Onbekend ²		20.100	40
Totaal	0,44	50.800	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording)

² Aantal per 100.000 gewerkte uren niet zinvol omdat onbekend is of Overig/onbekend t.a.v. gewerkte uren vergelijkbaar is met SEH-bezoeken

Tabel 3 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken 2013-2017 naar leeftijd, geslacht en bedrijfstak

	Land- en tuinbouw				Industrie				Bouw				Handel				Horeca				Vervoer/post/communicatie			
	Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij	
	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%
0-14 jaar		<100				<100				<100				<100				<100				<100		
15-24 jaar	1,80	500	20	5	1,10	1.000	19	10	2,30	1.100	16	11	0,49	1.200	28	12	1,10	1.200	45	12	1,10	500	15	5
25-34 jaar	0,98	400	17	3	0,53	1.200	24	10	1,10	1.800	26	15	0,26	900	21	8	0,70	600	24	5	0,54	700	20	6
35-44 jaar	0,69	400	17	4	0,37	1.100	22	11	0,87	1.700	24	16	0,20	800	17	7	0,63	400	15	4	0,47	700	20	6
45-54 jaar	0,52	500	22	5	0,29	1.200	22	11	0,71	1.400	21	13	0,21	800	20	8	0,35	300	10	2	0,52	900	27	8
55-64 jaar	0,59	400	16	6	0,26	600	12	9	0,75	800	12	13	0,21	500	11	7	0,34	200	6	2	0,43	500	15	8
65j en ouder	1,10	200	8	17		<100				<100			0,35	100	2	10		<100			1,20	100	3	10
Man	0,83	2.000	86	5	0,46	4.900	94	12	1,00	6.900	100	17	0,29	3.100	72	8	0,76	1.700	63	4	0,60	3.000	90	7
Vrouw	0,58	300	14	4	0,15	300	6	3		<100			0,21	1.200	28	13	0,59	1.000	37	11	0,31	300	10	4
Totaal	0,78	2.400	100	5	0,41	5.200	100	10	0,97	7.000	100	14	0,26	4.300	100	9	0,69	2.700	100	5	0,55	3.300	100	7
	Openbaar bestuur				Onderwijs				Gezondheid/welzijnszorg				Cultuur/sport/recreatie				Onbekend				Totaal			
	Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij		Aantal		Rij	
	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ^{1,2}	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%
0-14 jaar		<100				<100				<100				<100				<100				<100		
15-24 jaar	1,40	400	20	4		<100			0,36	500	16	4	0,96	200	31	2		3.700	18	36	0,98	10.300	20	100
25-34 jaar	0,48	700	34	6	0,07	100	27	1	0,16	400	25	5	0,37	200	30	2		4.600	23	39	0,45	12.000	24	100
35-44 jaar	0,22	400	20	4		<100			0,15	400	19	5	0,22	100	14	1		4.100	21	40	0,37	10.200	20	100
45-54 jaar	0,15	400	17	3	0,06	100	20	<1	0,13	500	21	5	0,21	100	15	1		4.500	22	42	0,34	10.700	21	100
55-64 jaar	0,09	200	8	2	0,07	100	25	2	0,15	400	18	7		<100				2.700	13	42	0,33	6.400	13	100
65j en ouder		<100				<100			0,18	200	<1	2		<100				400	2	40	0,63	1.100	2	100
Man	0,34	1.600	81	4	0,05	200	33	<1	0,20	700	28	2	0,37	500	64	1		16.900	84	41	0,57	41.500	82	100
Vrouw	0,14	400	19	4	0,08	300	67	4	0,15	1.800	72	20	0,27	300	36	3		3.200	16	34	0,21	9.200	18	100
Totaal	0,26	2.000	100	4	0,07	500	100	<1	0,16	2.500	100	5	0,33	700	100	1		20.100	100	40	0,44	50.800	100	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep, geslacht en/of bedrijfstak. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Tabel 4 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, ongevalsscenario's

	Aantal per 100.000 gewerkte uren ¹				Aantal per 100.000 gewerkte uren ¹		
	Aantal	%	Aantal		%		
Val	0,120	13.500	27	<i>door verpakings-/ opslagmateriaal</i>	<i>0,008</i>	<i>1.000</i>	<i>2</i>
Val van hoogte, val uit, van	0,025	2.900	6	door pallet	0,002	200	<1
<i>van steiger</i>	<i>0,004</i>	<i>500</i>	<i><1</i>	<i>door gereedschap</i>	<i>0,007</i>	<i>800</i>	<i>2</i>
<i>van dak, balkon, balustrade</i>	<i>0,002</i>	<i>200</i>	<i><1</i>	door hamer	0,003	300	<1
Val van trap of ladder	0,021	2.400	5	door meubilair	0,002	300	<1
<i>van vaste trap</i>	<i>0,008</i>	<i>900</i>	<i>2</i>	Beknelling	0,052	6.100	12
<i>van ladder</i>	<i>0,007</i>	<i>800</i>	<i>2</i>	<i>tussen (onderdeel van) machine</i>	<i>0,012</i>	<i>1.300</i>	<i>3</i>
Zwikken	0,017	2.000	4	<i>tussen bouwmaterialen</i>	<i>0,006</i>	<i>700</i>	<i>1</i>
Struikelen	0,013	1.500	3	tussen plaat	0,002	200	<1
Uitgliden	0,013	1.500	3	<i>tussen (onderdeel van) motorvoertuig</i>	<i>0,005</i>	<i>600</i>	<i>1</i>
<i>over (natte, gladde) vloer</i>	<i>0,003</i>	<i>400</i>	<i><1</i>	<i>tussen deur</i>	<i>0,003</i>	<i>400</i>	<i><1</i>
Val door sprong	0,004	500	<1	Stoten tegen stilstaand object	0,019	2.200	4
Val van tweewieler	0,002	300	<1	<i>tegen bouwmaterialen</i>	<i>0,003</i>	<i>300</i>	<i><1</i>
Contact met object	0,250	28.700	56	Overig scenario	0,074	8.600	17
Snijden aan object	0,092	10.700	21	Vreemd lichaam	0,019	2.200	4
<i>aan gereedschap</i>	<i>0,026</i>	<i>3.100</i>	<i>6</i>	<i>vreemd lichaam in oog</i>	<i>0,013</i>	<i>1.500</i>	<i>3</i>
aan hobbymes	0,007	800	2	splinter	0,004	500	<1
aan haakse slijper	0,006	700	1	gruis/stof/vuiltje/slijpsel, zaagsel	0,003	300	<1
aan cirkelzaag	0,004	400	<1	<i>vreemd lichaam in huid</i>	<i>0,006</i>	<i>700</i>	<i>1</i>
aan zaag	0,003	300	<1	splinter	0,002	300	<1
aan boor	0,002	200	<1	Lichamelijk contact	0,010	1.200	2
<i>aan mes</i>	<i>0,015</i>	<i>1.700</i>	<i>3</i>	<i>slag, klap, stomp</i>	<i>0,003</i>	<i>300</i>	<i><1</i>
<i>aan injectienaald</i>	<i>0,005</i>	<i>600</i>	<i>1</i>	Acute fysieke belasting	0,010	1.200	2
<i>aan glas</i>	<i>0,004</i>	<i>500</i>	<i><1</i>	Verbranding	0,008	900	2
aan drinkglas	0,002	200	<1	<i>door hete vloeistof, damp</i>	<i>0,005</i>	<i>600</i>	<i>1</i>
<i>aan klusbenodigdheden</i>	<i>0,004</i>	<i>400</i>	<i><1</i>	Chemische inwerking	0,005	600	1
<i>aan snijmachine</i>	<i>0,003</i>	<i>400</i>	<i><1</i>	<i>in oog</i>	<i>0,002</i>	<i>300</i>	<i><1</i>
Geraakt door bewegend object	0,081	9.500	19	<i>In huid</i>	<i>0,002</i>	<i>200</i>	<i><1</i>
<i>door bouwmaterialen</i>	<i>0,019</i>	<i>2.300</i>	<i>4</i>	Contact met dier	0,004	500	1
door plaat, paneel	0,005	600	1	<i>contact met een koe, stier</i>	<i>0,003</i>	<i>300</i>	<i><1</i>
door buis, pijp	0,004	400	<1	Vergiftiging	0,004	500	<1
door balk, biels	0,004	400	<1	Beet door dier	0,002	200	<1
<i>door (onderdeel van) motorvoertuig</i>	<i>0,008</i>	<i>1.000</i>	<i>2</i>				
door auto, busje, vrachtauto	0,003	300	<1	Totaal	0,440	50.800	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Tabel 5 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, meest voorkomende betrokken producten

	Aantal per				Aantal per		
	100.000	Aantal	%		100.000	Aantal	%
	gewerkte uren ¹				gewerkte uren ¹		
Grondstoffen en bouwbestanddelen	0,074	8.700	17	Verpakkingsmateriaal	0,028	3.200	6
Plaat/paneel	0,016	1.900	4	Pallet	0,007	800	2
Buis/pijp/stang/staaf	0,012	1.400	3	Container	0,005	600	1
Splinter/scherf	0,011	1.300	2	Krat/kist	0,003	400	<1
Balk/biels	0,009	1.000	2	Ladders, steigers en losse trappen	0,018	2.100	4
Beton(blok)	0,003	400	<1	Ladder	0,009	1.000	2
Plank	0,003	300	<1	Steigerconstructie	0,007	800	2
Gruis/stof/vuiltje/slijpsel/zaagsel	0,003	300	<1	Bestek en keukengereedschap	0,016	1.800	4
Steen/klinker	0,003	300	<1	Mes	0,013	1.500	3
Tegel	0,002	300	<1	Voedsel, drank en vloeibare etenswaren	0,010	1.100	2
Delen van gebouwen	0,050	5.900	12	Niet-alcoholische dranken	0,002	300	<1
Trappen	0,016	1.900	4	Groenten en fruit en noten	0,002	300	<1
<i>Vaste trap</i>	<i>0,008</i>	<i>1.000</i>	<i>2</i>	Vaste installaties³ buiten gebouwen	0,011	1.200	2
<i>Trede</i>	<i>0,003</i>	<i>300</i>	<i><1</i>	Hek	0,003	300	<1
Muren en daken en balkons	0,011	1.300	3	Meubilair	0,010	1.200	2
<i>Muur</i>	<i>0,006</i>	<i>700</i>	<i>1</i>	Stoelen en banken	0,003	400	<1
<i>Dak</i>	<i>0,003</i>	<i>400</i>	<i><1</i>	Kasten	0,003	400	<1
(Onderdelen van) deuren	0,009	1.000	2	Tafels	0,003	300	<1
<i>Deur</i>	<i>0,007</i>	<i>800</i>	<i>2</i>	Chemische producten en schoonm.⁴	0,008	900	2
Vloeren binnenshuis	0,007	800	2	Zuren/logen en andere bijtende stoffen	0,003	300	<1
(Onderdelen van) ramen	0,003	400	<1	Gas en rook	0,003	300	<1
Gereedschap	0,048	5.600	11	Zoogdieren	0,009	1.100	2
Hobbymes	0,009	1.000	2	Koe	0,004	400	<1
Haakse slijper	0,007	800	2	Paard	0,002	300	<1
Zaagmachines	0,007	800	2	Huishoudelijke apparatuur	0,007	900	1
<i>Cirkelzaag</i>	<i>0,004</i>	<i>400</i>	<i><1</i>	Snijmachine	0,003	400	<1
Boormachine/boortje	0,004	500	<1	Artikelen voor persoonlijke verzorging	0,006	700	1
Zaag	0,004	500	<1	Injectienaald/-spuit	0,005	600	1
Hamer	0,004	400	<1	Klein ijzerwaren	0,005	600	1
Tuingereedschap	0,003	300	<1	Spijker	0,002	300	<1
Machines en werktuigen²	0,032	3.800	7	(Onderdelen van) vaartuigen	0,005	600	1
Transportmachines	0,014	1.700	3	Natuurlijke verschijnselen en elementen	0,004	400	<1
<i>Vorkheftruck</i>	<i>0,010</i>	<i>1.100</i>	<i>2</i>	Serviesgoed	0,003	400	<1
<i>Lopende/transportband</i>	<i>0,002</i>	<i>300</i>	<i><1</i>	Glas, voor drank	0,002	300	<1
<i>Pompwagen</i>	<i>0,002</i>	<i>300</i>	<i><1</i>	Bevestigingsmiddelen	0,003	400	<1
Hijs/trekwerktuigen en -hulpmiddelen	0,007	800	2	Draad/touw	0,002	300	<1
<i>Kabel</i>	<i>0,002</i>	<i>300</i>	<i><1</i>	Bomen	0,003	300	<1
(Onderdelen van) motorvoertuigen	0,038	4.400	9	Kantoorartikelen en boeken	0,003	300	<1
Vrachtauto	0,013	1.500	3	Schoeisel	0,002	300	<1
Aanhangwagen	0,009	1.100	2			
Auto	0,006	700	1				
Laadklep	0,005	600	1	Totaal	0,440	50.800	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

² Machine/werktuig voor bouw/industrie/landbouw en visserij

³ Vaste installaties/objecten

⁴ Chemische producten en schoonmaakmiddelen

Tabel 6 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, ongevalsscenario naar leeftijd¹

	15-24 jaar				25-34 jaar				35-44 jaar				45-54 jaar				55-64 jaar				65 jaar en ouder			
	Aantal		Kolom		Aantal		Kolom		Aantal		Kolom		Aantal		Kolom		Aantal		Aantal		Aantal		Kolom	
	per ²	Aantal	%	Rij	per ²	Aantal	%	Rij	per ²	Aantal	%	Rij	per ²	Aantal	%	Rij	per ²	Aantal	%	Rij	per ²	Aantal	%	Rij
Val	0,190	1.900	19	14	0,100	2.700	23	20	0,093	2.500	25	19	0,110	3.300	31	25	0,130	2.500	38	18	0,290	500	47	4
Val van hoogte, val uit, van	0,032	300	3	12	0,021	600	5	19	0,021	600	6	20	0,024	700	7	25	0,028	600	9	19	0,076	100	12	5
Val van trap of ladder	0,026	300	3	11	0,019	500	4	21	0,019	500	5	21	0,020	600	6	26	0,022	400	7	18		<100		
Zwikken	0,033	300	3	17	0,021	500	5	27	0,015	400	4	21	0,014	500	4	23	0,010	200	3	10		<100		
Struikelen	0,015	200	1	10	0,009	200	2	15	0,008	200	2	15	0,014	400	4	28	0,021	400	6	27		<100		
Uitglijden	0,024	300	2	17	0,009	200	2	16	0,009	200	2	16	0,011	400	3	24	0,016	300	5	22		<100		
Val door sprong		<100			0,005	100	1	29	0,004	100	1	24		<100				<100				<100		
Contact met object	0,630	6.600	64	23	0,260	6.900	58	24	0,210	5.800	57	20	0,180	5.700	53	20	0,160	3.100	49	11	0,250	400	40	2
Snijden aan object	0,240	2.500	25	24	0,110	2.800	24	27	0,080	2.200	21	20	0,063	1.900	18	18	0,054	1.000	16	10	0,067	100	11	1
Geraakt door bewegend object	0,210	2.200	21	23	0,085	2.300	19	24	0,070	1.900	19	20	0,062	1.900	18	20	0,054	1.100	16	11	0,091	200	14	2
Beknelling	0,130	1.400	14	23	0,050	1.300	11	22	0,043	1.200	12	19	0,041	1.300	12	21	0,038	700	11	12	0,074	100	12	2
Stoten tegen stilstaand object	0,042	400	4	20	0,018	500	4	22	0,018	500	5	22	0,016	500	5	22	0,014	300	4	13		<100		
Overige scenario's	0,170	1.700	17	20	0,087	2.300	19	27	0,069	1.900	18	22	0,055	1.700	16	20	0,044	900	13	10	0,080	100	13	2
Vreemd lichaam	0,039	400	4	18	0,024	600	5	28	0,019	500	5	23	0,015	500	4	21	0,010	200	3	9		<100		
Lichamelijk contact	0,021	200	2	19	0,014	400	3	31	0,009	300	3	22	0,007	200	2	18	0,006	100	2	10		<100		
Acute fysieke belasting	0,024	200	2	21	0,010	300	2	23	0,010	300	3	22	0,008	300	2	21	0,007	100	2	11		<100		
Verbranding	0,026	300	3	31	0,010	300	2	29	0,006	200	2	18	0,004	100	1	14		<100		7		<100		
Chemische inwerking	0,012	100	1	22	0,005	100	1	22	0,004	100	1	22	0,004	100	1	24		<100		9		<100		
Contact met dier	0,010	100	1	21		<100				<100			0,004	100	1	23		<100		18		<100		
Vergiftiging		<100			0,005	100	1	27		<100			0,004	100	1	23		<100		9		<100		
Totaal	0,980	10.300	100	20	0,450	12.000	100	24	0,370	10.200	100	20	0,340	10.700	100	21	0,330	6.400	100	13	0,630	1.100	100	2

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal 0-14 jaar te klein voor onderverdeling, daarom niet opgenomen in tabel.

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Tabel 7 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, ongevalsscenario naar bedrijfstak

	Land- en tuinbouw				Industrie				Bouw				Handel				Horeca				Vervoer/post/communicatie			
	Aantal		Kolom	Rij	Aantal		Kolom	Rij	Aantal		Kolom	Rij	Aantal		Kolom	Rij	Aantal		Kolom	Rij	Aantal		Kolom	Rij
	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%	per ¹	Aantal	%	%
Val	0,220	700	29	5	0,060	800	15	6	0,250	1.800	26	13	0,060	1.000	23	7	0,120	500	18	4	0,250	1.500	45	11
Val van hoogte, val uit, van	0,054	200	7	6	0,012	100	3	5	0,083	600	9	21	0,008	100	3	4	<100				0,070	400	13	15
Val van trap of ladder		<100			0,012	200	3	6	0,069	500	7	21	0,013	200	5	9	<100				<100			
Zwikken	0,035	100	4	5		<100			0,031	200	3	11	0,008	100	3	6	<100				0,051	300	9	16
Struikelen		<100			0,009	100	2	8	0,017	100	2	8	0,011	200	4	12	<100				0,026	200	5	10
Uitglijden		<100			0,008	100	2	7		<100			0,007	100	3	8	0,039	200	6	10	0,025	200	5	10
Contact met object	0,390	1.200	50	4	0,291	3.700	71	13	0,580	4.200	60	15	0,170	2.700	63	10	0,440	1.700	63	6	0,240	1.500	44	5
Snijden aan object	0,100	300	13	3	0,100	1.300	25	12	0,260	1.900	27	18	0,064	1.100	25	10	0,320	1.300	47	12	0,021	100	4	1
Geraakt door bewegend object	0,140	400	18	5	0,091	1.200	22	12	0,210	1.500	21	16	0,054	900	21	9	0,055	200	8	2	0,120	700	22	8
Beknelling	0,120	400	16	6	0,085	1.100	21	18	0,076	500	8	9	0,031	500	12	9	0,027	100	4	2	0,070	400	13	7
Stoten tegen stilstaand object		<100			0,012	200	3	7	0,035	300	4	11	0,015	300	6	11	0,032	100	5	6	0,027	200	5	8
Overig scenario	0,170	500	22	6	0,058	700	14	8	0,130	1.000	14	11	0,036	600	14	7	0,130	500	19	6	0,058	400	11	4
Vreemd lichaam		<100			0,028	400	7	16	0,085	600	9	27	0,012	200	5	9	<100				<100			
Lichamelijk contact		<100				<100				<100				<100			<100				<100			
Acute fysieke belasting		<100				<100			0,020	100	2	12	0,007	100	2	9	<100				0,019	100	3	10
Verbranding		<100				<100				<100				<100			0,069	300	10	31		<100		
Chemische inwerking		<100			0,008	100	2	18		<100				<100			<100				<100			
Contact met dier	0,100	300	13	60		<100				<100				<100			<100				<100			
Totaal	0,780	2.400	100	5	0,410	5.200	100	10	0,970	7.000	100	14	0,260	4.300	100	9	0,690	2.700	100	5	0,550	3.300	100	7

Vervolg Tabel 7

	Openbaar bestuur				Onderwijs				Gezondheid/welzijnszorg				Cultuur/sport/recreatie				Overig/onbekend				Totaal			
	Aantal per ¹	Kolom Aantal	Rij %	Rij %	Aantal per ¹	Kolom Aantal	Rij %	Rij %	Aantal per ¹	Kolom Aantal	Rij %	Rij %	Aantal per ¹	Kolom Aantal	Rij %	Rij %	Aantal per ^{1,2}	Kolom Aantal	Rij %	Rij %	Aantal per ¹	Kolom Aantal	Rij %	Rij %
Val	0,079	600	30	4	0,031	200	47	2	0,036	600	22	4	0,140	300	41	2	5.600	28	41	0,120	13.500	27	100	100
Val van hoogte, val uit, van		<100				<100				<100				<100			1.200	6	43	0,025	2.900	6	100	100
Val van trap of ladder		<100				<100			0,007	100	5	5		<100			1.100	5	45	0,021	2.400	5	100	100
Zwikken	0,019	100	7	7		<100				<100				<100			800	4	38	0,017	2.000	4	100	100
Struikelen		<100				<100				<100				<100			600	3	40	0,013	1.500	3	100	100
Uitglijden		<100				<100			0,008	100	5	8		<100			600	3	38	0,013	1.500	3	100	100
Contact met object	0,089	700	34	2	0,024	200	37	<1	0,082	1.300	51	5	0,100	200	32	0,8	11.300	56	39	0,250	28.700	56	100	100
Snijden aan object	0,018	100	7	1		<100			0,052	800	32	8		<100			3.700	18	35	0,092	10.700	21	100	100
Geraakt door bewegend object	0,044	300	16	4		<100			0,014	200	8	2	0,055	100	17	1	3.800	19	45	0,081	9.500	19	100	100
Beknelling		<100				<100			0,009	100	5	2		<100			2.800	14	40	0,052	6.100	12	100	100
Stoten tegen stilstaand object	0,016	100	6	6		<100			0,008	100	5	6		<100			900	4	41	0,019	2.200	4	100	100
Overig scenario	0,097	700	37	9	<100				0,044	700	27	8	0,090	200	27	2	3.200	16	38	0,074	8.600	17	100	100
Vreemd lichaam		<100				<100				<100				<100			900	4	40	0,019	2.200	4	100	100
Lichamelijk contact	0,045	300	17	29		<100			0,018	300	11	24		<100			200	1	21	0,010	1.200	2	100	100
Acute fysieke belasting		<100				<100				<100				<100			500	2	42	0,010	1.200	2	100	100
Verbranding		<100				<100				<100				<100			300	2	38	0,008	900	2	100	100
Chemische inwerking		<100				<100				<100				<100			300	1	50	0,005	600	1	100	100
Contact met dier		<100				<100				<100				<100			<100			0,004	500	1	100	100
Totaal	0,260	2.000	100	4	0,067	500	100	<1	0,160	2.500	100	5	0,330	700	100	1	20.100	100	40	0,440	50.800	100	100	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

² Aantal per 100.000 gewerkte uren niet zinvol omdat bekend is of Overig/onbekend t.a.v. gewerkte uren vergelijkbaar is met SEH-bezoeken.

Tabel 8 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, naar letsel

Type letsel	Aantal per			Locatie en type letsel	Aantal per		
	100.000 ¹	Aantal	%		100.000 ¹	Aantal	%
Open wond	0,110	13.100	26	Hoofd/hals/nek	0,063	7.300	14
Oppervlakkig letsel	0,110	13.000	26	open wond hoofd	0,019	2.200	4
Fractuur	0,099	11.600	23	letsel oogbol	0,018	2.100	4
Distorsie	0,023	2.700	5	oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	0,010	1.100	2
Spier- of peesletsel	0,015	1.800	4	trauma capitis/licht hersenletsel	0,009	1.000	2
Hersenletsel	0,012	1.400	3	ernstig schedel/hersenletsel	0,003	300	<1
Luxatie	0,010	1.200	2	Romp/wervelkolom	0,023	2.700	5
Brandwond	0,010	1.100	2	oppervlakkig letsel/kneuzing romp	0,009	1.000	2
Crush letsel	0,005	500	1	fractuur thorax/rib	0,003	400	<1
Traumatische amputatie	0,004	400	<1	fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel	0,003	400	<1
Vergiftiging	0,003	300	<1	Schouder/arm/hand	0,230	26.500	52
Overig/onbekend	0,031	3.600	7	<i>Hand/vingers</i>	<i>0,160</i>	<i>19.200</i>	<i>38</i>
				open wond hand/vinger	0,070	8.200	16
				oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	0,035	4.100	8
				fractuur hand/vinger	0,034	4.000	8
				spier-/peesletsel hand/vinger	0,007	800	2
				brandwond hand/vinger	0,003	400	<1
				luxatie hand/vinger	0,003	300	<1
				<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>0,029</i>	<i>3.400</i>	<i>7</i>
				open wond arm	0,009	1.000	2
				oppervlakkig letsel/kneuzing arm	0,007	800	2
				fractuur elleboog	0,005	500	1
				fractuur onderarm	0,002	300	<1
				<i>Pols</i>	<i>0,021</i>	<i>2.400</i>	<i>5</i>
				polsfractuur	0,011	1.300	2
				oppervlakkig letsel/kneuzing pols	0,005	500	1
				open wond pols	0,003	300	<1
				<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>0,013</i>	<i>1.600</i>	<i>3</i>
				luxatie schouder/ac-gewricht	0,005	600	1
				fractuur sleutelbeen/schouder	0,003	400	<1
				oppervl.letsel/kneuzing sleutelbeen/schouder	0,003	400	<1
				Heup/been/voet	0,094	11.000	22
				<i>Voet/tenen</i>	<i>0,033</i>	<i>3.900</i>	<i>8</i>
				fractuur voet/teen	0,016	1.800	4
				oppervlakkig letsel/kneuzing voet/tenen	0,012	1.400	3
				<i>Enkel</i>	<i>0,027</i>	<i>3.100</i>	<i>6</i>
				enkeldistorsie	0,013	1.500	3
				enkelfractuur	0,009	1.100	2
				oppervlakkig letsel/kneuzing enkel	0,004	400	<1
				<i>Knie</i>	<i>0,013</i>	<i>1.500</i>	<i>3</i>
				oppervlakkig letsel/kneuzing knie	0,004	500	<1
				distorsie knie	0,003	400	<1
				<i>Onderbeen</i>	<i>0,012</i>	<i>1.400</i>	<i>3</i>
				open wond onderbeen	0,004	400	<1
				fractuur onderbeen	0,003	400	<1
				oppervlakkig letsel/kneuzing onderbeen	0,003	300	<1
				<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>0,008</i>	<i>1.000</i>	<i>2</i>
				open wond heup/bovenbeen	0,002	300	<1
				Overig	0,028	3.300	6
Totaal	0,440	50.800		Totaal	0,440	50.800	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Tabel 9 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, type letsel naar leeftijd¹

	15-24 jaar			25-34 jaar			35-44 jaar			45-54 jaar			55-64 jaar			65 jaar en ouder		
	Aantal per 100.000 gewerkte uren ²	Aantal	%	Aantal per 100.000 werkuren	Aantal	%	Aantal per 100.000 werkuren	Aantal	%	Aantal per 100.000 werkuren	Aantal	%	Aantal per 100.000 werkuren	Aantal	%	Aantal per 100.000 werkuren	Aantal	%
Oppervlakkig letsel	0,300	3.100	31	0,130	3.300	28	0,097	2.700	26	0,078	2.400	23	0,064	1.300	19	0,091	200	37
Openwond	0,260	2.700	27	0,120	3.200	27	0,100	2.700	27	0,085	2.700	25	0,080	1.600	24	0,125	200	15
Fractuur	0,170	1.800	17	0,083	2.200	18	0,082	2.200	22	0,092	2.900	27	0,110	2.100	33	0,229	400	20
Luxatie	0,028	300	3	0,011	300	2	0,008	200	2	0,006	200	2	0,007	100	2		<100	
Distorsie	0,057	600	6	0,030	800	7	0,021	600	5	0,016	500	5	0,010	200	3		<100	
Spier-of peesletsel	0,028	300	3	0,013	300	3	0,014	400	4	0,015	500	4	0,013	300	4		<100	
Hersenletsel	0,016	200	2	0,010	300	2	0,008	200	2	0,012	400	3	0,014	300	4		<100	
Brandwond	0,030	300	3	0,012	300	3	0,008	200	2	0,006	200	2		<100			<100	
Overig/onbekend	0,093	1.000	10	0,045	1.200	10	0,036	1.000	10	0,033	1.000	10	0,029	600	9	0,078	100	12
Totaal	0,980	10.300	100	0,450	12.000	100	0,370	10.200	100	0,340	10.700	100	0,330	6.400	100	0,630	1.100	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal 0-14 jaar te klein voor onderverdeling, daarom niet opgenomen in tabel.

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep.

Tabel 10 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, type letsel naar bedrijfstak

	Land- en tuinbouw			Industrie			Bouw			Handel			Horeca			Vervoer, post en communicatie		
	Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹		
	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%
Open wond	0,160	500	21	0,130	1.600	31	0,340	2.400	35	0,078	1.300	30	0,310	1.200	45	0,071	400	13
Oppervlakkig letsel	0,170	500	21	0,100	1.300	24	0,230	1.700	24	0,074	1.200	28	0,140	600	21	0,130	800	23
Fractuur	0,260	800	33	0,095	1.200	23	0,190	1.400	20	0,054	900	21	0,055	200	8	0,190	1.100	34
Distorsie	0,036	100	5	0,016	200	4	0,051	400	5	0,013	200	5	<100			0,053	300	10
Spier- of peesletsel	0,033	100	4	0,013	200	3	0,032	200	3	0,009	200	3	<100			0,019	100	4
Hersenletsel		<100		<100			0,019	100	2	<100			<100			0,026	200	5
Luxatie		<100		<100			0,021	200	2	0,006	100	2	<100			0,018	100	3
Brandwond		<100		<100			<100			<100			0,068	300	10	<100		
Overig/onbekend	0,070	200	10	0,024	500	10	0,066	500	7	0,018	300	7	0,049	200	7	0,044	300	8
Totaal	0,780	2.400	100	0,410	5.200	100	0,970	7.000	100	0,260	4.300	100	0,690	2.700	100	0,550	3.300	100
	Openbaar bestuur			Onderwijs			Gezondheid- en welzijnszorg			Cultuur, sport en recreatie			Overig/onbekend			Totaal		
	Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ¹			Aantal per 100.000 ^{1,2}			Aantal per 100.000 ¹		
	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%	Aantal	Aantal	%
Fractuur	0,052	400	20	0,024	200	37	0,027	400	16	0,086	200	26		4.800	24	0,100	11.600	23
Oppervlakkig letsel	0,088	700	33	0,015	100	23	0,058	900	35	0,093	200	28		5.100	25	0,110	13.000	26
Open wond	0,042	300	16	<100			0,023	400	14	0,048	100	15		4.800	24	0,110	13.100	26
Distorsie	0,022	200	8	<100			0,009	100	6	<100				900	5	0,023	2.700	5
Spier- of peesletsel		<100		<100			<100			<100				800	4	0,015	1.800	4
Luxatie		<100		<100			<100			<100				400	2	0,010	1.200	2
Hersenletsel		<100		<100			<100			<100				700	3	0,012	1.400	3
Brandwond		<100		<100			<100			<100				500	2	0,010	1.100	2
Overig/onbekend	0,026	200	10	<100			0,032	500	20	<100				2.100	11	0,042	4.900	10
Totaal	0,260	2.000	100	0,067	500	100	0,160	2.500	100	0,330	700	100		20.100	100	0,440	50.800	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).² Aantal per 100.000 gewerkte uren niet zinvol omdat bekend is of Overig/onbekend t.a.v. gewerkte uren vergelijkbaar is met SEH-bezoeken.

Tabel 11 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, type en locatie letsel naar leeftijd¹

	15-24 jaar			25-34 jaar			35-44 jaar			45-54 jaar			55-64 jaar			65 jaar en ouder		
	Aantal per ²	Aantal	%	Aantal per ²	Aantal	%	Aantal per ²	Aantal	%	Aantal per ²	Aantal	%	Aantal per ²	Aantal	%	Aantal per ²	Aantal	%
Hoofd/hals/nek	0,110	1.100	11	0,069	1.800	15	0,058	1.600	15	0,052	1.600	15	0,050	1.000	15	0,110	200	18
letsel oogbol	0,028	300	3	0,019	500	4	0,018	500	5	0,018	500	5	0,016	300	5		<100	
open wond hoofd	0,034	400	3	0,022	600	5	0,019	500	5	0,014	400	4	0,009	200	3		<100	
oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	0,018	200	2	0,012	300	3	0,009	200	2	0,006	200	2	0,008	200	2		<100	
trauma capitis/licht hersenletsel	0,013	100	1	0,008	200	2	0,007	200	2	0,009	300	3	0,009	200	3		<100	
Romp/wervelkolom	0,034	400	3	0,018	500	4	0,019	500	5	0,022	700	6	0,025	500	8	0,071	100	11
oppervlakkig letsel/kneuzing romp	0,014	100	1	0,009	200	2	0,008	200	2	0,009	300	3	0,008	200	2		<100	
Schouder/arm/hand	0,570	6.000	58	0,230	6.200	52	0,190	5.300	52	0,170	5.400	51	0,170	3.300	51	0,250	400	40
<i>Hand/vingers</i>	<i>0,440</i>	<i>4.600</i>	<i>45</i>	<i>0,170</i>	<i>4.600</i>	<i>38</i>	<i>0,140</i>	<i>3.900</i>	<i>38</i>	<i>0,120</i>	<i>3.700</i>	<i>35</i>	<i>0,110</i>	<i>2.100</i>	<i>33</i>	<i>0,150</i>	<i>300</i>	<i>24</i>
open wond hand/vinger	0,190	2.000	19	0,074	2.000	16	0,061	1.700	16	0,050	1.500	14	0,047	900	14	0,064	100	10
oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	0,120	1.200	12	0,040	1.100	9	0,030	800	8	0,022	700	6	0,017	300	5		<100	
fractuur hand/vinger	0,077	800	8	0,034	900	7	0,030	800	8	0,027	800	8	0,027	500	8		<100	
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>0,056</i>	<i>600</i>	<i>6</i>	<i>0,030</i>	<i>800</i>	<i>7</i>	<i>0,025</i>	<i>700</i>	<i>7</i>	<i>0,026</i>	<i>800</i>	<i>8</i>	<i>0,025</i>	<i>500</i>	<i>8</i>		<100	
<i>Pols</i>	<i>0,045</i>	<i>500</i>	<i>5</i>	<i>0,018</i>	<i>500</i>	<i>4</i>	<i>0,016</i>	<i>400</i>	<i>4</i>	<i>0,017</i>	<i>500</i>	<i>5</i>	<i>0,021</i>	<i>400</i>	<i>6</i>		<100	
polsfractuur	0,018	200	2	0,007	200	2	0,008	200	2	0,011	300	3	0,015	300	4		<100	
<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>0,026</i>	<i>300</i>	<i>3</i>	<i>0,013</i>	<i>300</i>	<i>3</i>	<i>0,010</i>	<i>300</i>	<i>3</i>	<i>0,012</i>	<i>400</i>	<i>3</i>	<i>0,013</i>	<i>300</i>	<i>4</i>		<100	
Heup/been/voet	0,210	2.200	21	0,100	2.600	22	0,081	2.200	22	0,074	2.300	22	0,069	1.400	21	0,150	200	23
<i>Voet/tenen</i>	<i>0,097</i>	<i>1.000</i>	<i>10</i>	<i>0,036</i>	<i>900</i>	<i>8</i>	<i>0,025</i>	<i>700</i>	<i>7</i>	<i>0,024</i>	<i>700</i>	<i>7</i>	<i>0,022</i>	<i>400</i>	<i>7</i>		<100	
fractuur voet/teen	0,033	300	3	0,015	400	3	0,012	300	3	0,014	400	4	0,014	300	4		<100	
oppervlakkig letsel/kneuzing voet/tenen	0,047	500	5	0,014	400	3	0,009	200	2	0,007	200	2	0,006	100	2		<100	
<i>Enkel</i>	<i>0,052</i>	<i>500</i>	<i>5</i>	<i>0,032</i>	<i>900</i>	<i>7</i>	<i>0,025</i>	<i>700</i>	<i>7</i>	<i>0,023</i>	<i>700</i>	<i>7</i>	<i>0,016</i>	<i>300</i>	<i>5</i>		<100	
enkeldistorsie	0,029	300	3	0,018	500	4	0,012	300	3	0,009	300	3		<100			<100	
enkelfractuur	0,012	100	1	0,008	200	2	0,009	200	2	0,009	300	3	0,009	200	3		<100	
<i>Knie</i>	<i>0,029</i>	<i>300</i>	<i>3</i>	<i>0,015</i>	<i>400</i>	<i>3</i>	<i>0,011</i>	<i>300</i>	<i>3</i>	<i>0,010</i>	<i>300</i>	<i>3</i>	<i>0,009</i>	<i>200</i>	<i>3</i>		<100	
<i>Onderbeen</i>	<i>0,018</i>	<i>200</i>	<i>2</i>	<i>0,011</i>	<i>300</i>	<i>2</i>	<i>0,013</i>	<i>400</i>	<i>3</i>	<i>0,010</i>	<i>300</i>	<i>3</i>	<i>0,011</i>	<i>200</i>	<i>3</i>		<100	
<i>Heup/bovenbeen</i>	<i>0,014</i>	<i>100</i>	<i>1</i>	<i>0,006</i>	<i>200</i>	<i>1</i>	<i>0,007</i>	<i>200</i>	<i>2</i>	<i>0,007</i>	<i>200</i>	<i>2</i>	<i>0,011</i>	<i>200</i>	<i>3</i>		<100	
Overig	0,060	600	6	0,032	900	7	0,024	700	6	0,022	700	6	0,019	400	6		<100	
Totaal	0,980	10.300	100	0,450	12.000	100	0,370	10.200	100	0,340	10.700	100	0,330	6.400	100	0,630	1.100	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal 0-14 jaar te klein voor onderverdeling, daarom niet opgenomen in tabel.² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdscategorie.

Tabel 12 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017, type en locatie letsel naar bedrijfstak

	Land- en tuinbouw			Industrie			Bouw			Handel			Horeca			Vervoer, post en communicatie		
	Aantal		%	Aantal		%	Aantal		%	Aantal		%	Aantal		%	Aantal		%
	per 100.000 ¹	Aantal		per 100.000 ¹	Aantal		per 100.000 ¹	Aantal		per 100.000 ¹	Aantal		per 100.000 ¹	Aantal		per 100.000 ¹	Aantal	
Hoofd/hals/nek	0,088	300	11	0,052	700	13	0,170	1.200	18	0,036	600	14	0,060	200	9	0,078	500	14
open wond hoofd		<100		0,015	200	4	0,059	400	6	0,011	200	4		<100		0,027	200	5
letsel oogbol		<100		0,023	300	6	0,074	500	8	0,011	200	4		<100			<100	
oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd		<100			<100		0,015	100	2	0,006	100	2		<100			<100	
trauma capitis/licht hersenletsel		<100			<100			<100			<100			<100		0,019	100	3
Romp/wervelkolom	0,066	200	8	0,013	200	3	0,054	400	6	0,012	200	4	<100	<100	<100	0,045	300	8
oppervlakkig letsel/kneuzing romp		<100			<100		0,017	100	2	0,005	<100	2		<100		0,017	100	3
Schouder/arm/hand	0,380	1.200	49	0,260	3.300	63	0,520	3.800	54	0,150	2.400	56	0,470	1.900	68	0,220	1.400	41
<i>Hand/vingers</i>	<i>0,260</i>	<i>800</i>	<i>33</i>	<i>0,210</i>	<i>2.600</i>	<i>51</i>	<i>0,380</i>	<i>2.700</i>	<i>39</i>	<i>0,110</i>	<i>1.800</i>	<i>42</i>	<i>0,380</i>	<i>1.500</i>	<i>55</i>	<i>0,120</i>	<i>700</i>	<i>22</i>
open wond hand/vinger	0,089	300	11	0,090	1.100	22	0,190	1.400	20	0,054	900	21	0,250	1.000	37	0,028	200	5
oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	0,040	100	5	0,039	500	10	0,064	500	7	0,025	400	9	0,060	200	9	0,029	200	5
fractuur hand/vinger	0,080	200	10	0,047	600	11	0,071	500	7	0,018	300	7		<100		0,047	300	9
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>0,058</i>	<i>200</i>	<i>7</i>	<i>0,026</i>	<i>300</i>	<i>6</i>	<i>0,070</i>	<i>500</i>	<i>7</i>	<i>0,018</i>	<i>300</i>	<i>7</i>	<i>0,042</i>	<i>200</i>	<i>6</i>	<i>0,042</i>	<i>300</i>	<i>8</i>
<i>Pols</i>	<i>0,034</i>	<i>100</i>	<i>4</i>	<i>0,017</i>	<i>200</i>	<i>4</i>	<i>0,045</i>	<i>300</i>	<i>5</i>	<i>0,013</i>	<i>200</i>	<i>5</i>	<i>0,037</i>	<i>100</i>	<i>5</i>	<i>0,031</i>	<i>200</i>	<i>6</i>
polsfractuur		<100			<100		0,019	100	2	0,006	100	2		<100		0,023	100	4
<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>0,038</i>	<i>100</i>	<i>5</i>	<i>0,008</i>	<i>100</i>	<i>2</i>	<i>0,030</i>	<i>200</i>	<i>3</i>		<100			<100		<i>0,028</i>	<i>200</i>	<i>5</i>
Heup/been/voet	0,210	600	27	0,065	800	16	0,180	1.300	19	0,056	900	21	0,099	400	14	0,170	1.000	31
<i>Voet/tenen</i>	<i>0,077</i>	<i>200</i>	<i>10</i>	<i>0,029</i>	<i>400</i>	<i>7</i>	<i>0,053</i>	<i>400</i>	<i>6</i>	<i>0,025</i>	<i>400</i>	<i>9</i>	<i>0,046</i>	<i>200</i>	<i>7</i>	<i>0,046</i>	<i>300</i>	<i>8</i>
fractuur voet/teen	0,041	100	5	0,016	200	4	0,025	200	3	0,011	200	4		<100		0,023	100	4
oppervlakkig letsel/kneuzing voet/tenen		<100		0,009	100	2	0,019	100	2	0,011	200	4		<100			<100	
<i>Enkel</i>	<i>0,047</i>	<i>100</i>	<i>6</i>	<i>0,014</i>	<i>200</i>	<i>3</i>	<i>0,059</i>	<i>400</i>	<i>6</i>	<i>0,014</i>	<i>200</i>	<i>5</i>		<100		<i>0,068</i>	<i>400</i>	<i>12</i>
enkeldistorsie		<100			<100		0,030	200	3	0,007	100	3		<100		0,035	200	6
enkelfractuur		<100			<100		0,020	100	2		<100			<100		0,023	100	4
<i>Knie</i>		<100			<100		<i>0,026</i>	<i>200</i>	<i>3</i>	<i>0,008</i>	<i>100</i>	<i>3</i>		<100		<i>0,017</i>	<i>100</i>	<i>3</i>
<i>Onderbeen</i>		<100		<i>0,009</i>	<i>100</i>	<i>2</i>	<i>0,024</i>	<i>200</i>	<i>2</i>		<100			<100		<i>0,026</i>	<i>200</i>	<i>5</i>
<i>Heup/bovenbeen</i>		<100			<100		<i>0,021</i>	<i>100</i>	<i>2</i>		<100			<100			<100	
Overig	0,033	100	4	0,020	300	5	0,035	200	4	0,011	200	4	0,040	200	6	0,031	200	6
Totaal	0,780	2.400	100	0,410	5.200	100	0,970	7.000	100	0,260	4.300	100	0,690	2.700	100	0,550	3.300	100

Vervolg tabel 12

	Openbaar bestuur			Onderwijs			Gezondheid- en welzijnzorg			Cultuur, sport en recreatie			Overig/onbekend			Totaal			
	Aantal per 100.000 ¹	Aantal	%	Aantal per 100.000 ¹	Aantal	%	Aantal per 100.000 ¹	Aantal	%	Aantal per 100.000 ¹	Aantal	%	Aantal per 100.000 ^{1,2}	Aantal	%	Aantal per 100.000 ¹	Aantal	%	
Hoofd/hals/nek	0,048	400	18		<100		0,019	300	12		0,048	100	14		3.000	15	0,063	7.300	14
open wond hoofd		<100			<100			<100			<100				900	4	0,019	2.200	4
letsel oogbol		<100			<100			<100			<100				800	4	0,018	2.100	4
oppervlakkig letsel/kneuzing hoofd	0,015	100	6		<100			<100			<100				400	2	0,010	1.100	2
trauma capitis/licht hersenletsel		<100			<100			<100			<100				500	2	0,009	1.000	2
Romp/wervelkolom	0,020	200	7		<100			<100			<100			1.000	5	0,023	2.700	5	
oppervlakkig letsel/kneuzing romp		<100			<100			<100			<100				400	2	0,009	1.000	2
Schouder/arm/hand	0,110	800	42	0,034	300	51	0,075	1.200	46		0,130	300	39		10.200	51	0,230	26.600	52
<i>Hand/vingers</i>	<i>0,064</i>	<i>500</i>	<i>24</i>	<i>0,019</i>	<i>100</i>	<i>29</i>	<i>0,054</i>	<i>800</i>	<i>33</i>		<i>0,083</i>	<i>200</i>	<i>25</i>		<i>7.300</i>	<i>37</i>	<i>0,160</i>	<i>19.200</i>	<i>38</i>
open wond hand/vinger	0,015	100	6		<100		0,013	200	8		<100				2.900	15	0,070	8.200	16
oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	0,019	100	7		<100		0,025	400	16		<100				1.600	8	0,035	4.100	8
fractuur hand/vinger	0,018	100	7		<100		0,008	100	5		<100				1.600	8	0,034	4.000	8
<i>Bovenarm/elleboog/onderarm</i>	<i>0,020</i>	<i>200</i>	<i>8</i>		<i><100</i>		<i>0,008</i>	<i>100</i>	<i>5</i>		<i><100</i>				<i>1.300</i>	<i>7</i>	<i>0,029</i>	<i>3.400</i>	<i>7</i>
<i>Pols</i>		<i><100</i>			<i><100</i>		<i>0,009</i>	<i>100</i>	<i>6</i>		<i><100</i>				<i>900</i>	<i>5</i>	<i>0,021</i>	<i>2.400</i>	<i>5</i>
polsfractuur		<100			<100			<100			<100				500	3	0,011	1.300	2
<i>Schouder/sleutelbeen/ac-gewricht</i>	<i>0,017</i>	<i>100</i>	<i>6</i>		<i><100</i>			<i><100</i>			<i><100</i>				<i>600</i>	<i>3</i>	<i>0,013</i>	<i>1.600</i>	<i>3</i>
Heup/been/voet	0,064	500	24	0,019	100	29	0,029	400	18		0,110	300	34		4.500	22	0,094	11.000	22
<i>Voet/tenen</i>	<i>0,015</i>	<i>100</i>	<i>6</i>		<i><100</i>		<i>0,010</i>	<i>200</i>	<i>6</i>		<i><100</i>				<i>1.600</i>	<i>8</i>	<i>0,033</i>	<i>3.900</i>	<i>8</i>
fractuur voet/teen		<100			<100			<100			<100				700	4	0,016	1.800	4
oppervlakkig letsel/kneuzing voet/tenen		<100			<100			<100			<100				600	3	0,012	1.400	3
<i>Enkel</i>	<i>0,025</i>	<i>200</i>	<i>9</i>		<i><100</i>		<i>0,009</i>	<i>100</i>	<i>6</i>		<i><100</i>				<i>1.200</i>	<i>6</i>	<i>0,027</i>	<i>3.100</i>	<i>6</i>
enkeldistorsie		<100			<100			<100			<100				500	3	0,013	1.500	3
enkelfractuur		<100			<100			<100			<100				500	2	0,009	1.100	2
<i>Knie</i>		<i><100</i>			<i><100</i>			<i><100</i>			<i><100</i>				<i>600</i>	<i>3</i>	<i>0,013</i>	<i>1.500</i>	<i>3</i>
<i>Onderbeen</i>		<i><100</i>			<i><100</i>			<i><100</i>			<i><100</i>				<i>600</i>	<i>3</i>	<i>0,012</i>	<i>1.400</i>	<i>3</i>
<i>Heup/bovenbeen</i>		<i><100</i>			<i><100</i>			<i><100</i>			<i><100</i>				<i>400</i>	<i>2</i>	<i>0,008</i>	<i>1.000</i>	<i>2</i>
Overig	0,022	200	8		<100		0,034	500	21		<100			1.400	7	0,028	3.300	6	
Totaal	0,260	2.000	100	0,067	500	100	0,160	2.500	100		0,330	700	100		20.100	100	0,440	50.800	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).² Aantal per 100.000 gewerkte uren niet zinvol omdat bekend is of Overig/onbekend t.a.v. gewerkte uren vergelijkbaar is met SEH-bezoeken.

Tabel 13 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken 2013-2017 i.v.m. met ernstig letsel¹ naar leeftijd en geslacht

	Man				Vrouw				Totaal			
	Aantal per 100.000		Aantal	Kolom %	Aantal per 100.000		Aantal	Kolom %	Aantal per 100.000		Aantal	Kolom %
Ernstig letsel	gewerkte uren ²	Ernstig letsel			gewerkte uren ²	Ernstig letsel			gewerkte uren ²			
0-14 jaar			<100				<100					<100
15-19 jaar	18	0,31	500	5	16	0,11	100	6	18	0,22	600	5
20-24 jaar	18	0,22	1.000	10	15	0,07	200	10	17	0,15	1.200	10
25-29 jaar	19	0,14	1.000	10	17	0,04	200	10	19	0,09	1.200	10
30-34 jaar	20	0,11	900	9	18	0,03	100	6	19	0,08	1.100	9
35-39 jaar	22	0,12	900	9	17	0,03	100	6	21	0,08	1.100	9
40-44 jaar	25	0,12	1.100	11	22	0,03	200	7	24	0,09	1.200	10
45-49 jaar	28	0,13	1.300	13	27	0,04	200	11	28	0,10	1.500	13
50-54 jaar	29	0,13	1.300	13	35	0,06	300	14	30	0,11	1.600	13
55-59 jaar	33	0,13	1.000	10	45	0,09	400	16	35	0,11	1.400	11
60-64 jaar	34	0,13	700	7	44	0,10	200	10	36	0,12	900	7
65 jaar en ouder	42	0,28	400	4			<100		43	0,27	500	4
Totaal	24	0,14	10.000	100	24	0,05	2.300	100	24	0,11	12.300	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor definitie van 'ernstig letsel' zie Verantwoording

² Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende leeftijdsgroep en/ of geslacht. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording).

Tabel 14 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017 i.v.m. met ernstig letsel¹ naar bedrijfstak

	% Ernstig letsel	Aantal per 100.000 gewerkte uren ¹		Kolom	
		uren ¹	Aantal	%	
Bouw	21	0,21	1.500	12	
Land- en tuinbouw	35	0,27	800	7	
Horeca	11	0,07	300	2	
Vervoer, post en communicatie	37	0,20	1.200	10	
Industrie	21	0,09	1.100	9	
Cultuur, sport en recreatie	29	0,09	200	2	
Openbaar bestuur	22	0,06	500	4	
Handel	21	0,06	900	7	
Gezondheid- en welzijnzorg	16	0,03	400	3	
Onderwijs	31	0,02	200	1	
Overig/onbekend ²	26	0,15	5.200	43	
Totaal	24	0,11	12.300	100	

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-21076, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Aantal per 100.000 gewerkte uren in betreffende bedrijfstak. Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording)

² Aantal per 100.000 gewerkte uren niet zinvol omdat bekend is of Overig/onbekend t.a.v. gewerkte uren vergelijkbaar is met SEH-bezoeken

Tabel 15 Arbeidsongevallen; SEH-bezoeken in 2013-2017 i.v.m. ernstig letsel, naar ongevallsscenario

	% ernstig letsel	Aantal per 100.000 ¹	Aantal	%
Val	48	0,056	6.500	53
Val van hoogte, val uit, van <i>van steiger</i>	57 59	0,014 0,002	1.600 300	13 2
Val van trap of ladder <i>van vaste trap</i> <i>van ladder</i>	47 36 57	0,010 0,003 0,004	1.100 300 500	9 3 4
Zwikken	39	0,007	800	6
Struikelen	53	0,007	800	7
Uitglippen	46	0,006	700	6
over (natte, gladde) vloer	47	0,001	200	1
Val door sprong	45	0,002	200	2
Contact met object	16	0,040	4.600	38
Geraakt door bewegend object <i>door bouwmaterialen</i> <i>door (onderdeel van) motorvoertuig</i> <i>door verpakings- en opslagmateriaal</i> <i>door gereedschap</i>	23 24 26 22 15	0,019 0,005 0,002 0,002 0,001	2.200 600 300 200 100	18 4 2 2 <1
Beknelling <i>tussen (onderdeel van) machine</i> <i>tussen bouwmaterialen</i> <i>tussen (onderdeel van) motorvoertuig</i>	22 28 18 18	0,011 0,003 0,001 0,001	1.300 400 100 100	11 3 <1 <1
Snijden aan object <i>aan gereedschap</i>	7 10	0,006 0,003	700 300	6 2
Stoten tegen stilstaand object	19	0,004	400	3
Overig scenario	13	0,010	1.100	9
Acute fysieke belasting	36	0,004	400	3
Lichamelijk contact*	22	0,002	300	2
Contact met dier	33	0,001	200	1
Totaal	24	0,110	12.300	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Enquête Beroepsbevolking 2013-2017, Centraal Bureau voor de Statistiek

¹ Voor 0-14 jaar geen gewerkte uren beschikbaar (zie Verantwoording)

Tabel 16 Arbeidsongevallen; Directe medische kosten¹ in 2013-2017 naar leeftijd en geslacht

	Man			Vrouw			Totaal		
	Gemiddelde kosten	Totale kosten	Tabel	Gemiddelde kosten	Totale kosten	Tabel	Gemiddelde kosten	Totale kosten	
	Euro	Euro	%	Euro	Euro	%	Euro	Euro	%
0-14 jaar	900	65.000	<1				1.000	110.000	<1
15-19 jaar	1.000	2.700.000	4	1.000	830.000	1	1.000	3.500.000	5
20-24 jaar	1.000	5.600.000	7	900	1.500.000	2	1.000	7.100.000	9
25-29 jaar	1.200	6.400.000	8	1.100	1.400.000	2	1.100	7.800.000	10
30-34 jaar	1.200	5.900.000	8	1.100	910.000	1	1.200	6.800.000	9
35-39 jaar	1.200	5.300.000	7	1.000	820.000	1	1.200	6.200.000	8
40-44 jaar	1.300	6.100.000	8	1.000	780.000	1	1.300	6.900.000	9
45-49 jaar	1.600	7.600.000	10	1.600	1.500.000	2	1.600	9.100.000	12
50-54 jaar	1.700	7.700.000	10	1.700	1.600.000	2	1.700	9.300.000	12
55-59 jaar	2.100	7.000.000	9	2.100	1.800.000	2	2.100	8.800.000	12
60-64 jaar	2.200	4.700.000	6	2.200	1.200.000	2	2.200	5.800.000	8
65 jaar en ouder	3.600	3.500.000	5	3.600	550.000	<1	3.600	4.100.000	5
Totaal	1.400	63.000.000	83	1.400	13.000.000	17	1.400	75.000.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2017, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten van slachtoffers die zijn behandeld op de SEH-afdeling en/of zijn opgenomen in het ziekenhuis² Kosten vrouwen 0-14 jaar niet betrouwbaar**Tabel 17 Arbeidsongevallen; Directe medische kosten¹ in 2013-2017 naar bedrijfstak en letsel**

	Gemiddelde kosten		Totale kosten	
	Euro		Euro	%
Bedrijfstak				
Land- en tuinbouw	1.900	Bouw	10.000.000	14
Vervoer, post en communicatie	1.700	Industrie	7.600.000	10
Onderwijs	1.500	Vervoer, post en communicatie	5.800.000	8
Industrie	1.400	Handel	5.700.000	8
Bouw	1.400	Land- en tuinbouw	4.800.000	6
Handel	1.300	Gezondheid- en welzijnszorg	3.300.000	4
Gezondheid- en welzijnszorg	1.300	Horeca	2.800.000	4
Cultuur, sport en recreatie	1.300	Openbaar bestuur	2.300.000	3
Openbaar bestuur	1.100	Cultuur, sport en recreatie	950.000	1
Horeca	1.000	Onderwijs	780.000	1
Onbekend	1.500	Onbekend	31.000.000	41
Totaal	1.400	Totaal	75.000.000	100
Letsel²				
Heupfractuur	11.400	Fractuur hand/vinger	7.000.000	9
Fractuur bovenbeen	9.200	Open wond hand/vinger	6.500.000	9
Ernstig schedel/hersenletsel	8.000	Fractuur onderbeen	3.300.000	4
Fractuur bekken	7.400	Oppervlakkig letsel/kneuzing hand/vinger	3.100.000	4
Fractuur onderbeen	5.300	Ernstig schedel/hersenletsel	3.000.000	4
Fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel	4.300	Enkelfractuur	2.800.000	4
Brandwond hoofd	3.700	Letsel oogbol	2.700.000	4
Fractuur knie	3.400	Heupfractuur	2.300.000	3
Fractuur thorax/rib	3.000	Fractuur voet/teen	2.200.000	3
Fractuur aangezicht/kaak	2.600	Polsfractuur	2.100.000	3

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2017, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Directe medische kosten van slachtoffers die zijn behandeld op de SEH-afdeling en/of zijn opgenomen in het ziekenhuis² Top 10

Tabel 18 Arbeidsongevallen; Verzuimkosten¹ in 2013-2017 naar leeftijd en geslacht

	Man			Vrouw			Totaal		
	Gemiddelde kosten	Totale kosten	Tabel	Gemiddelde kosten	Totale Kosten	Tabel	Gemiddelde kosten	Totale kosten	
	Euro	Euro	%	Euro	Euro	%	Euro	Euro	%
15-19 jaar	1.700	2.800.000	1	1.100	640.000	<1	1.500	3.400.000	2
20-24 jaar	3.000	10.000.000	5	2.100	2.200.000	1	2.700	12.000.000	6
25-29 jaar	5.700	15.000.000	8	3.300	2.200.000	1	5.200	17.000.000	9
30-34 jaar	5.900	16.000.000	8	3.800	1.900.000	<1	5.600	18.000.000	9
35-39 jaar	7.900	16.000.000	8	4.200	1.600.000	<1	7.300	18.000.000	9
40-44 jaar	7.400	22.000.000	11	3.500	1.800.000	<1	6.800	24.000.000	12
45-49 jaar	9.000	27.000.000	14	5.500	3.300.000	2	8.400	30.000.000	15
50-54 jaar	11.300	26.000.000	13	6.300	3.200.000	2	10.300	29.000.000	15
55-59 jaar	11.400	23.000.000	12	6.800	3.800.000	2	10.400	27.000.000	14
60-64 jaar	13.900	16.000.000	8	8.000	2.400.000	1	12.600	18.000.000	9
Totaal	7.300	170.000.000	88	4.100	23.000.000	12	6.700	200.000.000	100

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2017, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Kosten van arbeidsverzuim van slachtoffers die zijn behandeld op de SEH-afdeling en/of zijn opgenomen in het ziekenhuis, max. één jaar, 15-64 jaar.**Tabel 19 Arbeidsongevallen; Verzuimkosten¹ in 2013-2017 naar bedrijfstak en letsel**

	Gemiddelde kosten			Totale kosten	
	Euro			Euro	%
Bedrijfstak					
Land- en tuinbouw	8.700		Bouw	30.000.000	15
Vervoer, post en communicatie	8.600		Industrie	24.000.000	12
Industrie	7.500		Vervoer, post en communicatie	17.000.000	9
Bouw	7.300		Handel	13.000.000	6
Onderwijs	6.000		Land- en tuinbouw	12.000.000	6
Cultuur, sport en recreatie	5.300		Gezondheid- en welzijnszorg	6.400.000	3
Handel	5.100		Openbaar bestuur	4.500.000	2
Gezondheid- en welzijnszorg	4.300		Horeca	4.300.000	2
Openbaar bestuur	4.200		Cultuur, sport en recreatie	2.300.000	1
Horeca	3.000		Onderwijs	1.700.000	<1
Onbekend	7.000		Onbekend	82.000.000	42
Totaal	6.700		Totaal	200.000.000	100
Letsel²					
Heupfractuur	40.000		Fractuur hand/vinger	31.000.000	16
Fractuur bovenbeen	32.000		Fractuur onderbeen	14.000.000	7
Fractuur bekken	28.000		Enkelfractuur	10.000.000	5
Fractuur onderbeen	26.000		Fractuur voet/teen	10.000.000	5
Ernstig schedel/hersenletsel	21.000		Polsfractuur	9.100.000	5
Fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel	21.000		Spier-/peesletsel hand/vinger	7.700.000	4
Fractuur sleutelbeen/schouder	14.000		Heupfractuur	6.700.000	3
Fractuur knie	14.000		Fractuur wervelkolom/ruggenmergletsel	6.400.000	3
Fractuur thorax/rib	13.000		Open wond hand/vinger	5.900.000	3
Spier-/peesletsel hand/vinger	12.000		Ernstig schedel/hersenletsel	5.700.000	3

Bron: Letsel Informatie Systeem 2013-2017, VeiligheidNL; Letsellastmodel 2017, VeiligheidNL i.s.m. Erasmus MC

¹ Kosten van arbeidsverzuim van slachtoffers die zijn behandeld op de SEH-afdeling en/of zijn opgenomen in het ziekenhuis, max. één jaar, 15-64 jaar.² Top 10

Bijlage 3 Aanvullende informatie bij hfdst 5

Tabel 1 Enkele resultaten uit de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2017

	Arbeids- ongeval %	Minimaal één dag verzuim %	Minimaal vier dagen verzuim %
Totaal	3,4	1,6	1,2
Geslacht			
Man	3,9	1,9	1,3
Vrouw	2,8	1,3	1,0
Leeftijd			
15-24 jaar	4,5	1,9	1,1
25-54 jaar	3,2	1,6	1,1
55-64 jaar	3,1	1,6	1,4
65-75 jaar	1,6	1,2	0,8
Bedrijfstak			
Landbouw	3,9	2,5	1,6
Industrie	4,5	2,5	1,9
Bouw	2,9	1,7	1,4
Handel	3,5	1,6	1,1
Vervoer	4,3	2,5	1,9
Horeca	6,8	2,5	1,4
ICT	0,7	0,3	0,3
Financieel	1,0	0,5	0,5
Zakelijk	2,3	1,3	0,9
Bestuur	3,2	1,2	0,9
Onderwijs	1,9	0,8	0,7
Zorg	3,9	1,7	1,2
Recreatie	2,9	1,1	0,8

Bron: Hooftman WE, Mars GMJ, Janssen B et al. Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2017: Methodologie en globale resultaten. Leiden/Heerlen: TNO/CBS; 2017

Tabel 2 Enkele resultaten uit de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2017: Oorzaken ontstaan meest recente arbeidsletsel

	Totaal %	Man %	Vrouw %
Gesneden, gestoten	16,5	19,8	11,6
Psychische overbelasting	13,6	10,6	18,1
Fysieke overbelasting	11,4	11,7	10,9
Uitglippen, struikelen of andere val	11,1	10,0	12,7
Geraakt door voorwerp	9,8	12,3	6,2
Bedreigd, gebeten, geschopt door mens of dier	8,8	5,2	14,0
Beknelling	5,0	6,1	3,3
Contact met stoom, hitte, kou, gevaarlijke stoffen	4,3	4,1	4,6
Val van hoogte (trap, ladder etc)	4,1	5,0	2,7
Verkeersongeval openbare weg	3,5	4,6	1,9
Anders	11,9	10,7	13,8

Bron: Hooftman WE, Mars GMJ, Janssen B et al. Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden 2017: Methodologie en globale resultaten. Leiden/Heerlen: TNO/CBS; 2017

Tabel 3 Dodelijke arbeidsongevallen in 2017, beschrijvingen uit krantenberichten

1	De 36-jarige agent Mario van Team De Heemstraat, die tijdens de nieuwjaarsnacht werd aangereden ter hoogte van het Kaapseplein, is maandagavond 9 januari aan het einde van de avond overleden. Dit bevestigd de politie Den Haag in de nacht van maandag op dinsdag. Hij lag sinds het ongeval in een coma op de intensive care. De agent werd op 1 januari omstreeks 01.50 uur, terwijl hij ter hoogte van het Kaapseplein op de Hoefkade stond, aangereden door een 27-jarige Haagse. Vooralnog lijkt er geen sprake van opzet. Het onderzoek moet dit uiteindelijk uitwijzen. De bestuurster is na de aanrijding aangehouden, op het bureau verhoord en daarna heengezonden in afwachting van het verdere verloop van de zaak. De agent werd zwaargewond naar het ziekenhuis vervoerd, waar hij sindsdien op de intensive care werd verpleegd. Hij hield aan het ongeval onder andere zwaar hersenletsel over en is ten gevolge daarvan maandag 9 januari aan het einde van de avond overleden.
2	Een van de twee personen die zwaargewond raakte bij een brand op het bedrijventerrein Chemelot in Geleen is overleden. Dat heeft Sabic, het bedrijf waar de brand uitbrak in een naftakraker, maandag bekendgemaakt, meldt 1Limburg. De twee werknemers raakten op 28 december zwaargewond toen er plots vlammen uit de naftakraker sloegen. Ze liepen ernstige brandwonden op. De twee werden vervolgens per helikopter naar Aken gebracht. Het andere slachtoffer ligt daar nog steeds in ernstige toestand.
3	Bij een ongeluk met een heftruck in Alphen aan den Rijn is donderdagavond een 36-jarige man om het leven gekomen. Het bedrijfsongeval gebeurde tijdens werkzaamheden aan het riool op De Schans toen de machine door nog onbekende oorzaak uit balans raakte. Het slachtoffer zat bekneld en raakte zwaargewond. Het slachtoffer is door ambulancepersoneel behandeld maar de hulp mocht niet meer baten. De man overleed op de plaats van het ongeval.
4	De inspectie van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid doet onderzoek naar het dodelijke ongeluk van donderdag in Alphen aan den Rijn. Donderdagavond laat kwam een 36-jarige man uit Amsterdam om het leven die werk verrichtte aan de Westgouweweg ter hoogte van de Hefbrug. Een woordvoerder van de inspectie van SZW zegt dat zo'n onderzoek ongeveer vier maanden duurt. „We gaan mensen horen die het gezien hebben of erbij waren”, zo legt hij uit. „En de baas van het slachtoffer.” De 36-jarige Amsterdammer werkte voor een onderaannemer van de provincie Zuid-Holland. „Verschrikkelijk dat dit is gebeurd”, zegt een provinciewoordvoerder. „We leven mee met de nabestaanden.” De man werkte langs de Gouwe, vertelt ze, waar een stuk van de oever vervangen moet worden. Er komt nog een onderzoek of er niet gesprongen explosieven liggen. Het slachtoffer was bezig om daar veiligheidsmaatregelen voor te nemen, toen hij bekneld raakte en ter plekke overleed.
5	Bij een ongeluk met een lift in een kantoorgebouw aan de Boompjes in Rotterdam is een persoon om het leven gekomen. Een ander raakte zwaargewond. Volgens de politie brak de verbinding met het contragewicht van de lift, waarna de lift omhoog schoot. De brandweer is minder stellig over de oorzaak: "Het is echt een raadsel hoe dit heeft kunnen plaatsvinden. Als het contragewicht los zou schieten, gaat de lift naar beneden toe, schiet ie in een vang en zou hij wel vast slaan. Maar in dit geval is de lift met hoge snelheid omhoog gegaan", zegt Arie Hellewegen van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond. De overleden man is een 54-jarige Rotterdammer. Zijn zwaargewonde collega is een 35-jarige inwoner van Krimpen aan de Lek. Zij werkten als loodgieters voor een onderaannemer aan de renovatie van het pand. Zij gebruikten de lift voor hun werk. De lift bleef steken tussen de zeventiende en achttiende verdieping. De brandweer moest speciaal materieel inzetten om de slachtoffers te bevrijden.
6	Een 41-jarige man is woensdagmiddag in Oldenzaal overleden aan de gevolgen van een bedrijfsongeval. Het incident gebeurde bij een fabrikant van landbouwvoertuigen aan de Kleibultweg. Het slachtoffer uit Losser was bekneld geraakt op de montageafdeling. De Inspectie SZW (voorheen arbeidsinspectie) zoekt uit hoe dat heeft kunnen gebeuren. De man overleed op weg naar het ziekenhuis.
7	De A13 richting Den Haag is donderdag urenlang dicht geweest na twee ongelukken. Bij een daarvan kwam een vrachtwagenchauffeur om het leven. 's Ochtends vroeg werd een vrachtwagenchauffeur onwel, waardoor hij met zijn wagen van de weg raakte. De 55-jarige man uit Sliedrecht overleefde het ongeluk niet.
8	Bij een bedrijfsongeval in een loods aan de Bankenstraat in Etten-Leur is dinsdagmiddag een man om het leven gekomen. Volgens onbevestigde berichten was het slachtoffer bezig met werkzaamheden aan een tractor, toen het voertuig door onbekende oorzaak naar voren schoot. De monteur raakte daardoor bekneld tussen de tractor en de muur. Diverse hulpdiensten, waaronder een traumahelikopter, werden opgeroepen, maar het slachtoffer overleed op de plek van het ongeluk. Het ongeval gebeurde rond 13.00 uur bij een boerenbedrijf. Het slachtoffer werd aangetroffen in een schuur bij een tractor en een ingestorte muur.
9	De vrachtwagenchauffeur die dinsdagochtend bekneld raakte bij een aanrijding met een andere vrachtwagen op de A50, is overleden. Dat heeft de politie bekend gemaakt. Door het ongeluk was de snelweg dinsdagochtend richting Eindhoven tijdelijk volledig afgesloten tussen de afslagen Oss en Uden. Tegen 11:00 uur was de weg weer geheel open. De 57-jarige chauffeur uit Sittard reed rond 08.00 uur achterop een remmende vrachtwagen. Hij probeerde deze nog te ontwijken, maar een botsing was niet te vermijden. De chauffeur raakte bekneld in zijn cabine. De traumahelikopter werd opgeroepen en er waren ambulances ter plaatse. Er is geprobeerd om de beknelde chauffeur te bevrijden, maar hulp mocht niet meer baten.
10	Bij een bedrijfsongeval in Herzlake is gistermiddag een 48 jarige Nederlander om het leven gekomen. Een 48 jarige man was gistermiddag bij een bedrijf aan de Boschstraße in Herzlake bezig zware metalen platen die gebruikt worden voor zijkanten voor vrachtwagens te verplaatsen. De platen waren gebundeld in pakketten van bijna 14 meter lang, 5 meter hoog en 2,5 ton zwaar. Door onbekende oorzaak viel om half drie gistermiddag een van de pakketten om. De 48 jarige werknemer raakte onder het pakket bedolven. Hij overleed ter plaatse.

-
- 11 Dinsdagmiddag is een man op een fabrieksterrein aan de Brielselaan in Rotterdam overleden na een val in een tankwagen met meel. Dit meldt de politie dinsdagavond. De 46-jarige man uit Tweede Exloërmond was dinsdagmiddag tijdens werkzaamheden in de tank gevallen. Toegesnelde hulpdiensten waren snel ter plaatse en het lukte om het slachtoffer uit de tank te krijgen. Helaas mocht reanimatie niet meer baten. Het slachtoffer overleed ter plekke.
-
- 12 Bij een ongeluk op de kruising Zuiderzeeweg/IJburglaan is woensdagavond een man overleden. Rond 18.40 uur meldden omstanders een aanrijding tussen een scooter en auto. De 19-jarige bestuurder van de scooter raakte daarbij ernstig gewond. Reanimatie door omstanders en hulpverleners, er kwamen ambulances, brandweerwagens en een traumateam ter plaatse, mocht niet baten. De maaltijdbezorger overleed ter plaatse.
-
- 13 Bij een bedrijfsongeluk met een heftruck op de manege aan de Kruisweg in Woubrugge is een 52-jarige Alphenaar om het leven gekomen. Het slachtoffer was vanochtend om kwart over zes aan het werk op het terrein van de manege toen zijn vorkheftruck kantelde. Daarop kwam hij onder de heftruck terecht. Hij is vrijwel onmiddellijk overleden, de hulpdiensten konden niets meer voor het slachtoffer doen.
-
- 14 Loetje Klinkhamer, de oprichter van de befaamde Amsterdamse biefstuk-restaurants, is op 83-jarige leeftijd overleden. Gisteren nam de familie afscheid van hem in Amsterdam-Zuid. „Klinkhamer viel afgelopen week in zijn eigen restaurant van de trap. Gasten konden het gestommel horen. Hij kwam noodlottig op zijn hoofd terecht.
-
- 15 Bij een bedrijfsongeval in De Lier is zaterdag een 20-jarige medewerker van een kassenbouwer aan de Kanaalweg overleden. Dat meldt mediapartner WOS. Het slachtoffer van het bedrijfsongeval was beklemd geraakt. Het slachtoffer is met spoed naar het ziekenhuis gebracht en daar overleden. Onduidelijk is wat er precies is gebeurd.
-
- 16 Bij een ongeval met een vrachtwagen op de N277 bij Elsendorp is vrijdagmorgen de chauffeur zwaargewond geraakt en later op de dag overleden. De man verloor rond 5.25 uur op de Ripseweg de macht over het stuur, botste tegen een boom en kwam op zijn kant terecht. Hij is door de brandweer uit zijn cabine bevrijd en daarna door de ambulancedienst met spoed overgebracht naar het ziekenhuis. Ook een traumahelikopter kwam ter plaatse om hulp te verlenen. Over de oorzaak van het ongeval is nog niets bekend.
-
- 17 Maandagmorgen zijn alle hulpdiensten uitgerukt naar Kringloopwinkel 'een nieuwe kans' aan de Hendrik Westerstraat in Oude Pekela. Voor zover nu bekend is er een dode gevallen door waarschijnlijk koolmonoxide vergiftiging. Het zou gaan om de eigenaar van de kringloopwinkel. De oorzaak zou een defecte aggregaat zijn. Er wordt onderzoek gedaan.
-
- 18 Bij een ernstig ongeluk tussen twee vrachtwagens op de A29 bij knooppunt Hellegatsplein is een dode gevallen. De aanrijding gebeurde kort na 11.00 uur bij de Haringvlietbrug richting Rotterdam. De eerste vrachtwagen stond stil aan het staartje van een file na de opening van de brug. De cabine van het slachtoffer is verpletterd tussen de eigen oplegger vol zakken meel en een bulldozer die geladen was op een andere vrachtwagen. Die vrachtwagen stond stil op het moment van de aanrijding. De 20-jarige chauffeur uit Sint Maartensdijk was op slag dood. De andere vrachtwagenchauffeur bleef ongedeerd. De politie doet onderzoek naar de toedracht van de aanrijding.
-
- 19 Bij een transportbedrijf op industrieterrein Moerdijk heeft maandagochtend een dodelijk bedrijfsongeval plaatsgevonden. Vermoedelijk is een man bij het laden van zijn vrachtwagen bekneld komen te zitten tussen zijn truck en een bedrijfswand en aan de gevolgen daarvan overleden.
-
- 20 Op donderdag 23 maart 2017 deed zich een ernstig ongeval voor op de bouwplaats van de sporthal aan de Van IJsendijkstraat in Purmerend. Het slachtoffer, een werknemer van één van de onderaannemers van hoofdaannemer Vaessen BV, maakte door nog onbekende oorzaak een val van zes meter vanaf het dak. Hij werd daarna met spoed naar het ziekenhuis vervoerd. De medewerker overleed afgelopen weekend helaas aan zijn verwondingen.
-
- 21 Bij een bedrijfsongeluk bij een Rotterdamse containerterminal in de Waalhaven is een man om het leven gekomen. Hij raakte afgelopen zaterdag zwaargewond na een val van een containerkraan. Vanmorgen is hij aan zijn verwondingen bezweken. De man is na het ongeval op het terrein van containeroverslagbedrijf Uniport gereanimeerd en naar het ziekenhuis gebracht. De inspectie SZW (voormalige arbeidsinspectie) doet onderzoek.
-
- 22 Bij een bedrijfsongeval in het Gelderse dorp Toldijk is maandagochtend iemand om het leven gekomen. De politie onderzoekt wat er is misgegaan. Het ongeluk is gebeurd op een agrarisch bedrijf op de Holtslagweg. Er werden diverse hulpdiensten opgeroepen, maar die konden niets meer voor het slachtoffer doen. Een veehouder uit Toldijk (Achterhoek) is vanochtend overleden na een bedrijfsongeval met een stier.
-
- 23 Vanmorgen is bij een bedrijfsongeval een 21 jarige inwoner van Winschoten om het leven gekomen. 1Vanmorgen stortte rond kwart over acht op een bouwplaats aan de Langezijde (voormalige Oosterparkstadion) in Groningen een muur in. Hierbij raakte een 21 jarige man uit Winschoten bedolven. Helaas konden de gealarmeerde hulpdiensten niets meer voor het slachtoffer betekenen.
-
- 24 De man die vanmorgen in het water bij de IJmuidense sluisen viel, is overleden. Dat laat de Veiligheidsregio Kennemerland aan NH Nieuws weten. De man stond gezeurd op een steiger die werd gedemonteerd toen het om een nog onduidelijke reden misging. Nadat het slachtoffer ruim 18 minuten in het water heeft gelegen, werd de man bevrijd. Hij is toen in kritieke toestand direct naar het ziekenhuis afgevoerd. Daar is de man alsnog overleden. Het water bij de sluisen, die de verbinding vormen tussen het Noordzeekanaal en de Noordzee, is 16 meter diep. De watertemperatuur ligt rond de 12 graden.
-
- 25 Bij een recyclingbedrijf in Dongen is vanochtend een man van 20 meter hoog naar beneden gevallen. Hij overleed ter plekke aan zijn verwondingen. De man was bezig op het dak met het plaatsen van zonnepanelen toen hij door nog onbekende reden door een doorzichtige kunststof dakplaat viel.
-
- 26 De bouwvakker die vrijdag omkwam tijdens werkzaamheden in het stadhuis van Woerden is een 42-jarige man uit Woudrichem. Dat heeft de gemeente zaterdag bekendgemaakt. De bouwvakker, medewerker van een sloopbedrijf, was in de ochtend aan het zagen in het leegstaande gebouw toen de betonvloer boven hem instortte. Pas tegen de avond kon zijn lichaam worden geborgen.
-

-
- 27 Bij een ongeluk op de N2 bij Eindhoven is maandagavond een vrachtwagenchauffeur om het leven gekomen. De bestuurder was rond 19.00 uur van de weg geraakt en met zijn voertuig in de berm naast de N2 terechtgekomen. De vrachtwagen is daarbij gekanteld. De N2 is dicht tussen de afslag Veldhoven en de afslag Eindhoven Airport, in de richting van Best. Het verkeer wordt ter plaatse omgeleid via de A2. Een traumahelikopter heeft maandagavond assistentie verleend. Het is niet duidelijk of de chauffeur onwel was geworden of dat hij is overleden aan de gevolgen van het ongeluk. Bij het ongeval waren geen andere voertuigen betrokken.
-
- 28 Bij knooppunt Sabina, waar de A59 bij Heijningen overgaat in de A29 en de A4, is vrijdagmiddag een dode gevallen toen twee vrachtwagens met elkaar in botsing kwamen. De dode chauffeur is een 33-jarige man uit Rozenburg in Zuid-Holland.
-
- 29 Bij werkzaamheden aan een zendmast is vorige week donderdagavond op het terrein van de Landelijke Eenheid Politie in Driebergen een zwaargewonde gevallen. De man is later aan zijn verwondingen in het ziekenhuis overleden. De man verrichtte werkzaamheden aan een zendmast op het terrein van de politie langs de A12 bij Driebergen. Daarbij is de man, die niet in opdracht van de politie werkte, maar voor een telefoonbedrijf, terechtgekomen onder een deel van de mast. De inspectie voor sociale zaken en werkgelegenheid onderzoekt de zaak. „Het vermoeden bestaat dat de man bij het lossen van een vrachtwagen onder een deel van de mast is terechtgekomen”, zegt een woordvoerder van de inspectie. „Hij is daarbij bekneld geraakt en zwaargewond afgevoerd. Vervolgens is hij in het ziekenhuis overleden.
-
- 30 In Venlo is een gemeentemedewerker overleden na een ongeval op een bedrijventerrein waar hij aan het werk was. Volgens Limburg ging de man over een container hangen toen de klep dichtviel, maar dat verhaal wil een woordvoerder van de gemeente niet bevestigen. Het ongeluk zou rond 10.40 uur zijn gebeurd. Een traumahelikopter werd nog opgeroepen om het slachtoffer te helpen, maar de hulp kwam te laat. De man overleed ter plekke aan zijn verwondingen.
-
- 31 Gisteravond is op een bedrijventerrein een 47-jarige man uit de gemeente Bergen op Zoom door een ongeval met een heftruck om het leven gekomen. De arbeidsinspectie doet nader onderzoek naar de oorzaak van deze trieste zaak. Het is ongeveer 20.34 uur als de meldkamer door collega's van het slachtoffer gebeld wordt. Zij vertellen dat deze ernstig gewond is geraakt tijdens werkzaamheden. Onmiddellijk is hulpverlening opgeroepen om naar het bedrijventerrein te gaan, waaronder een traumaheli. De man is echter zo zwaar gewond dat reanimatie niet meer helpt en hij ter plekke is overleden.
-
- 32 In Roggel is vrijdagmiddag een man overleden na vermoedelijk een ongeval bij het hooien met een tractor. Het slachtoffer werd met verwondingen gevonden op de Mortel in de Limburgse plaats. Medische hulp mocht niet meer baten. De politie ging eerst uit van een steekincident gezien de verwondingen. Maar vermoedelijk was hij bezig in een weiland in de buurt en is hij na het ongeval hulp gaan zoeken en op straat in elkaar gezakt. Het slachtoffer is de 25-jarige springruiter Edwin Hendriks. Inmiddels is de juiste toedracht duidelijk geworden. Edwin was met zijn tractor bezig hooi te draaien op een pas gemaaid weiland. Om nog onduidelijke redenen kwam hij uit de cabine en raakte hij binnen bereik van de nog draaiende machine met scherpgepunten grijpers. Hij werd door de grijpers geraakt, strompelde bloedend in de richting van een woning in de buurt en zakte op straat in elkaar.
-
- 33 Aan de Gieterijweg in Rotterdam-Heijplaat is vrijdagochtend een 34-jarige Schiedammer om het leven gekomen nadat hij van een steiger viel en in het water terechtkwam. Er viel een ijzeren balk op hem terwijl hij aan het werk was. Na de melding ging de brandweer met twee duikteams op zoek naar het slachtoffer. Ook schepen van het Havenbedrijf werden opgeroepen om mee te zoeken en de roeiers van KRVE gingen ook op de melding af. De man werd uiteindelijk na een half uur durende zoektocht gevonden. Hij werd gereanimeerd en naar het ziekenhuis vervoerd, waar hij later overleed.
-
- 34 Een 29-jarige man is maandag om het leven gekomen nadat hij door het dak van een loods in het Brabantse dorp Kruisland zakte. Dat heeft de politie bekendgemaakt. De man was volgens BN De Stem op twintig meter hoogte bezig met het plaatsen van zonnepanelen toen hij door een kunststof dakplaat viel. De arbeidsinspectie heeft een onderzoek ingesteld naar het bedrijfsongeval. De loods waarop de man aan het werk was, is van een recyclingsbedrijf.
-
- 35 In het distributiecentrum van de HEMA op Lage Weide is zaterdag een 52-jarige medewerker overleden bij een bedrijfsongeval. De hoogwerker waar de man inzat viel om door een aanrijding met een heftruck. De bak van de hoogwerker waar de man inzat was op zo'n vijf meter hoogte op het moment van de aanrijding met de heftruck. Het ongeval vond plaats in de voorraadhal van het distributiecentrum. Na het omvallen van de hoogwerker overleed de man ter plekke. Een traumahelikopter werd opgeroepen maar de trauma-arts kon niets meer doen.
-
- 36 Een man is donderdagochtend om het leven gekomen nadat hij bij een recyclingbedrijf in Dongen door het dak was gevallen. Hij was volgens de Inspectie Werkgelegenheid en Sociale Zaken zonnepanelen aan het plaatsen toen hij door nog onbekende oorzaak zo'n twintig meter naar beneden viel. De hulpdiensten konden niets meer voor de man doen. De inspectie doet onderzoek naar het bedrijfsongeval.
-
- 37 Een leerling van het Bonhoeffer College in Enschede is deze week overleden na een ongeluk op zijn stageplek. Dat heeft de schoolleiding intern meegedeeld. Het gaat om een 15-jarige scholier van de locatie aan de Vlierstraat voor praktijkonderwijs. Hulpverleners en diverse operaties hebben het leven van de jongen niet kunnen redden, stelt de school.
-
- 38 Bij onderhoudswerkzaamheden aan de sluis in de Maastrichtse wijk Limmel is maandagavond een bouwvakker om het leven gekomen. De 52-jarige man uit Oudenbosch viel van grote hoogte en kwam op de kade terecht. Vervolgens belandde hij in het water. Rond 17.30 uur kwam de man ten val. Een duikploeg van de brandweer haalde de man levenloos uit het water.
-
- 39 Door een bedrijfsongeval op het terrein van ov-bedrijf Connexxion in Almere zijn vandaag twee werknemers om het leven gekomen. Dat heeft de Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) bevestigd, meldt het ANP. Het ongeval gebeurde in een werkplaats. De twee waren aan het werk aan een bus die op een hefbrug stond. Door nog onbekende oorzaak is de bus van de brug gevallen.
-

-
- 40 Bij een bedrijfsongeval op de Christiaan Huygensstraat in Wijchen donderdag is een 18-jarige Wijchenaar overleden. De man raakte zwaargewond toen hij bekneld kwam te zitten in het hefmechanisme van een shovel die werd gerepareerd. Hij is later in het ziekenhuis overleden. Het ongeval gebeurde rond 12.45 uur. Naast politie, ambulance en brandweer rukte ook een traumahelikopter uit.
-
- 41 Bij een ongeluk bij pluimveebedrijf H. Verrijt in Heusden (gemeente Asten) is woensdagmorgen een 56-jarige vrachtwagenchauffeur uit Alphen overleden. Volgens de politie Oost-Brabant kwam de man onder een loader, een soort graafmachine, terecht. Er zijn geen aanwijzingen voor een misdrijf. Voor de zorgvuldigheid doen wij wel onderzoek op de locatie", aldus de politie.
-
- 42 De man die dinsdag zwaargewond raakte bij een ongeluk bij voetbalclub HVCH in Heesch, is woensdagavond aan zijn verwondingen overleden. Dat maakte de vereniging bekend. Clubman Paul Verstegen raakte zwaargewond tijdens werkzaamheden bij de club. Hij kwam ten val bij de plaatsing van een noodkantine. Het slachtoffer was als zzp'er betrokken bij de nieuwbouw van het clubgebouw. „De man had een nauwe band met de voetbalclub. Volgens de club was hij de 'zeer gedreven spil' in de werkzaamheden van de club. Ook was hij ouder van twee jeugdleden.
-
- 43 Bij een bedrijfsongeval met een heftruck op de Geerling in Grootebroek is de 21-jarige bestuurder overleden. Het voertuig belandde in de sloot en de chauffeur kwam vast te zitten onder het voertuig. Meerdere brandweereenheden kwamen ter plaatse en er landde een traumahelikopter. De heftruck werd met behulp van een kraan opgetild.
-
- 44 Hulpdiensten zijn vrijdag net voor de middag op zoek geweest naar een vermiste duiker in de Rijn bij Driel. Om 15.35 uur maakte de politie bekend dat het om een 34-jarige uit man uit de Gemert- Bakel is. Rond 12.00 uur werden hulpdiensten gealarmeerd. Deze waren direct een zoekactie gestart met brandweer duikers en met boten. De reanimatie na de zoekactie mocht helaas niet meer baten. De duiker was voor Rijkswaterstaat bezig met het vervangen van schuiven in de sluis. Daarom moest hij onder water. Bij de werkzaamheden werd het contact met de duiker verloren.
-
- 45 Bij een ongeval in kledingwinkel Miller & Monroe in de Langstraat in Geldrop is een 55-jarige vrouw overleden. Wat er precies is gebeurd kan de politie nog niet zeggen. Het zou gaan om een bedrijfsongeval met een lift. De melding van een ongeval kwam om 12.30 bij de hulpdiensten binnen. „Het is nog erg prematuur. We onderzoeken wat er is gebeurd", zegt een woordvoerder van de politie. „De kledingwinkel, die momenteel wordt verbouwd en binnenkort open zou gaan, is de opvolger van kledingwinkel Charles Vögele.
-
- 46 Door een bedrijfsongeval op het voormalige vliegveld Valkenburg (Zuid-Holland) is een dode gevallen. Dat gebeurde bij werkzaamheden met een graafmachine. Iemand kwam onder het voertuig en overleed.
-
- 47 Het personeel van autobedrijf Grouwstra in Deventer is aangeslagen na het noodlottige ongeval zaterdagmorgen, waarbij een 46-jarige medewerker om het leven kwam. Het slachtoffer raakte bij een ontploffing in het bedrijf zwaargewond en overleed later dit weekend. Het ongeval gebeurde in de werkplaats van de vestiging aan de Revalstraat. Rond negen uur 's ochtends kregen brandweer, politie en ambulancedienst een melding van brand. Meteen werd een traumahelikopter opgeroepen. Het slachtoffer is daarmee vanaf het Deventer Ziekenhuis naar een gespecialiseerde kliniek gevlogen.
-
- 48 De 34-jarige man uit Kleef die maandag overleed na een val van het dak van een woning in Nijmegen, is niet het slachtoffer van een misdrijf. Dat meldt de politie donderdagmiddag na onderzoek. De man werd maandag aan het einde van de ochtend dood gevonden in de voortuin van de woning aan de Groesbeekseweg. Daar waren die ochtend kennelijk meerdere aannemers aan het werk. De politie kon op dat moment een misdrijf niet uitsluiten. Daarom begon de recherche een uitgebreid onderzoek. Gisteren werd sectie verricht op het lichaam van de man. Het onderzoek wees uit dat de mogelijkheid van een misdrijf kan worden uitgesloten, meldde de politie donderdagmiddag. Daarmee is het onderzoek gesloten. De politie laat in het midden wat de exacte oorzaak was van de val.
-
- 49 Bij een ongeluk in het bedrijf Kemie aan de Graandijk in Helmond is maandagochtend een man overleden. Het gaat om de 30-jarige Leon Martens uit Deurne. Bij het bedrijf worden keukenbladen gemaakt. Het slachtoffer raakte rond halfnegen tijdens werkzaamheden bekneld tussen twee granieten platen.
-
- 50 Vanmiddag rond half drie is tijdens werkzaamheden op zijn agrarische bedrijf aan de Van Wijngaardenstraat in IJhorst een 49-jarige man om het leven gekomen. Terwijl hij bezig was met de reparatie van een heftruck (die op een krik stond) is deze gekanteld en op hem terecht gekomen. Hulp, onder meer vanuit de opgeroepen traumahelicopter, mocht niet meer baten. Hij overleed op de plek van het ongeval.
-
- 51 De explosie in Delft, waarbij woensdagochtend een monteur van woningcorporatie Vidomes omkwam, was mogelijk een misdrijf. De recherche onderzoekt het incident aan de Van Schuijlenburchstraat. Eerst werd aangenomen dat het om een gasexplosie ging. Uit sporenonderzoek blijkt dat dit niet het geval is. "De precieze oorzaak van de explosie wordt onderzocht", meldt Vidomes op de website. Het slachtoffer was in een lege woning aan het werk. Eind 2015 raakte de bewoner van dat huis gewond, toen een vuilniszak ontplofte. Toen was de broer van de man verdachte, maar de zaak tegen hem werd geseponneerd vanwege gebrek aan bewijs, schrijft Omroep West.
-
- 52 Een vrouw in Etten-Leur is in de nacht van woensdag op donderdag overleden door een bedrijfsongeval. Bij een verpakkingsbedrijf aan de Vossendaal in Etten-Leur was het 42-jarige slachtoffer bekneld geraakt in een machine. Hulpdiensten hebben nog geprobeerd de vrouw te reanimeren, meldt de politie. Wat de toedracht van het ongeval is, is nog onduidelijk.
-
- 53 Bij een aanrijding op de A16 ter hoogte van de Rotterdamse Van Brienoordbrug is een dode gevallen. Volgens de politie gaat het om een 32-jarige man uit Herwijnen. Hij was de bijrijder van een vrachtwagen die op een dieplader klapte. De 53-jarige bestuurder van de vrachtwagen raakte gewond en is naar het ziekenhuis overgebracht. In de dieplader zaten twee mensen bekneld, maar zij konden na enige tijd worden bevrijd. Een van hen werd naar het ziekenhuis overgebracht. Volgens de ANWB waren er nog eens negen auto's bij het ongeluk betrokken.
-

-
- 54 De vader van Britt Dekker is overleden nadat hij gisteren is gevallen in zijn eigen bakkerij. Dat schrijft Britt zojuist op Twitter. Britt schrijft dat haar vader gisteren is gevallen en nu aan de verwondingen is overleden.
-
- 55 Vanwege een aanrijding tussen twee vrachtwagens, waarbij een dode is gevallen, is de A29 bij knooppunt Hellegatsplein in beide richtingen volledig afgesloten. Door de botsing overleed de chauffeur van een van de vrachtwagens, aldus de veiligheidsregio. Het slachtoffer is de bestuurder van een vrachtwagen met meel. De meelwagen kwam in botsing met een vrachtwagen met een container bananen en vloog in brand. Dat vuur was snel onder controle.
-
- 56 Eén van de dodelijke slachtoffers van het bedrijfsongeval in een grindgroeve bij het Duitse Isselburg, net over de grens bij Dinxperlo, is een 42-jarige man uit Azewijn. Zijn lichaam is gisteravond laat geborgen. Dat meldt de Duitse politie. Een ander slachtoffer ligt nog in de grindberg. Het gaat om een 52-jarige man uit Isselburg. Een arts heeft met zekerheid kunnen vaststellen dat de man is overleden. Het bergen van het lichaam is echter nog niet gelukt en gaat waarschijnlijk ook nog wel enkele uren duren. Gistermiddag raakten vier medewerkers op het terrein van de zand- en grindwinning bedolven toen een berg met grind verschoof. Twee medewerkers konden snel worden gered.
-
- 57 De man die zaterdag om het leven kwam bij een ongeluk met een tractor in Laren, is een 55-jarige inwoner van die plaats. Dat meldt de politie. De man was in een weiland aan de Harfsensesteeg aan het werk. Hij liep in de buurt van de tractor toen deze uit balans raakte en begon te schuiven door hoogteverschillen in het weiland. De bestuurder van de tractor heeft volgens de politie tevergeefs geprobeerd het voertuig onder controle te houden. Het slachtoffer overleed ter plekke aan zijn verwondingen.
-
- 58 Bij een bedrijfsongeval aan de Meerpaal in de stad Groningen is donderdagmiddag iemand om het leven gekomen. De persoon was bezig met werkzaamheden in een transformatorstation. Wat er precies is gebeurd, is nog niet duidelijk. Ook over het slachtoffer is nog niets bekend. "We moeten eerst een veilige werkomgeving creëren. De hoogspanning moet eraf", aldus een woordvoerder van de politie. Zowel de politie, ambulance, brandweer als de traumaheli rukten uit. De politie heeft de Inspectie SZW geïnformeerd.
-
- 59 Twee busjes van verschillende koeriersdiensten zijn woensdagochtend op de N246 bij Assendelft frontaal met elkaar in botsing gekomen. Daarbij is een man omgekomen. Beide voertuigen raakten van de weg, het busje van UPS kwam in een greppel tot stilstand. Hulpdiensten kwamen massaal ter plaatse, maar het slachtoffer overleed ter plaatse. Een andere man raakte gewond en is met onbekend letsel naar een ziekenhuis overgebracht.
-
- 60 Een 65-jarige vrachtwagenchauffeur uit de omgeving van Rotterdam is donderdagmiddag om het leven gekomen bij een eenzijdig ongeval op het terrein van staalfabriek ArcelorMittal bij Gent, even ten zuiden van Zelzate. De man raakte naar verluidt bekneeld tussen het voorwiel en het spatbord van zijn eigen vrachtwagen. Hij is nog naar het ziekenhuis gebracht, waar hij aan zijn verwondingen is overleden. De chauffeur was bij ArcelorMittal om een lading aluminiumblokjes te lossen. Vlaamse media melden dat hij vermoedelijk zijn auto niet op de handrem had gezet. Zijn wagen begon te schuiven, waarop hij probeerde in zijn cabine te klimmen. Hierbij kwam hij tussen het voorwiel en het spatbord terecht. De precieze toedracht wordt nog onderzocht.
-

Bron: Krantenknipselregistratie 2017, VeiligheidNL

Over VeiligheidNL

VeiligheidNL is een onafhankelijk expertisecentrum met de missie om ongevallen te voorkomen door veilig gedrag te stimuleren. We helpen mensen hun veiligheid te vergroten in en om het huis, maar ook op straat, op school en op het werk. We monitoren en signaleren ongevallen en letsel en onderzoeken welke vorm van preventie effectief is. Voor de monitoring is het Letsel Informatie Systeem (LIS) de basis, een registratiesysteem bij een representatieve steekproef van Spoedeisende Hulpafdelingen (SEH's) in Nederland, maar we rapporteren ook dodelijke ongevallen van het CBS en ziekenhuisopnamen door letsels via de LBZ.

We ontwikkelen effectieve gedragsinterventies die praktisch, oplossingsgericht en op maat zijn en voeren deze ook deels uit. Ten slotte delen wij onze kennis en kunde direct met onze doelgroepen of via professionals, samenwerkingspartners en ambassadeurs. We werken voor en met overheden, bedrijven, zorgverleners en particulieren.